ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
***** * *****

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
នាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ច្បាប់

ស្តីពី

សារពើពន្ធ

LAW ON TAXATION

Annotated Version

This law is promulgated by Royal Kram Nº
NS/RKM/0297/03 dated 24 February 1997
signed by the King NORODOM SIHANOUK
of CAMBODIA

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០២៩៧/០៣

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

* * * * * * * *

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២ នស_៩៤ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស_រកត_១០៩៤_៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស_រកត_១០៩៤_៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស_រកម_០១៩៦_១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង របស់ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកនីតិសម្បទា និង អភិវឌ្ឍន៍ និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៧ នាសម័យប្រជុំលើកទី៧ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់ស្ដីពីសារពើពន្ធ

ជំពូកទី ១
ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១	បន្ទុកពន្ធ	១
មាត្រា ២	កម្មវត្ថុនៃពន្ធ	១
មាត្រា ៣	និយមន័យ	១
មាត្រា ៤	របបកំណត់ពន្ធ	៣

ផ្នែកទី ២
ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ និង អត្រាពន្ធ

មាត្រា ៥	ឆ្នាំជាប់ពន្ធ	៣
មាត្រា ៦	វិធានគណនេយ្យ	៣
មាត្រា ៧	ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ	៤
មាត្រា ៨	ការកំណត់ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ	៤
មាត្រា ៩	ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ	៤
មាត្រា ១០	ការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមអាជីវកម្ម	៥

ផ្នែកទី ៣
ការកាត់កង

មាត្រា ១១	ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាត	៥
មាត្រា ១២	ចំណាយការប្រាក់	៥
មាត្រា ១៣	រំលស់ទ្រព្យរូបី	៦
មាត្រា ១៤	រំលស់ទ្រព្យអរូបី	៦
មាត្រា ១៥	រំលស់ធនធានធម្មជាតិ	៦
មាត្រា ១៦	វិភាគទានសប្បុរសធម៌	៧
មាត្រា ១៧	ការយោងការខាតបង់ទៅមុខ	៧
មាត្រា ១៨	ការបែងចែកប្រាក់ចំណូល និង ការកាត់កងក្នុងចំណោមអ្នកជាប់ពន្ធ	៧
មាត្រា ១៩	ការកាត់កងដែលមិនអនុញ្ញាត	៧

ផ្នែកទី ៤
អត្រាពន្ធ និង ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

មាត្រា ២០	ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់	៨
មាត្រា ២១	ពន្ធលើសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង	៨
មាត្រា ២២	ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំពោះអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន	៩
មាត្រា ២៣	ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ	៩

ផ្នែកទី ៥

ពន្ធដទៃទៀត

មាត្រា ២៤	ពន្ធអប្បបរមា	១០

ផ្នែកទី ៦

ពន្ធកាត់ទុក និង ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

មាត្រា ២៥	ពន្ធកាត់ទុកទូទៅ	១០
មាត្រា ២៦	ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ប្រាក់អោយដល់បុគ្គលអនិវាសនជន	១១
មាត្រា ២៧	ពន្ធកាត់ទុកជាពន្ធចុងក្រោយ	១១
មាត្រា ២៨	ប្រាក់រំដោះនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ	១១

ផ្នែកទី ៧

ភារៈកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៩	ភារៈកិច្ចទូទៅសំរាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត និងរបបបំរួញ	១១
មាត្រា ៣០	ភារៈកិច្ចសំរាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ	១២
មាត្រា ៣១	ភារៈកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារកាត់ទុក	១២
មាត្រា ៣២	ភារៈកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ	១២

ផ្នែកទី ៨

ប្រភពប្រាក់ចំណូល

មាត្រា ៣៣	ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា	១២
មាត្រា ៣៤	ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស	១៣
មាត្រា ៣៥	ការកំណត់ប្រភព	១៣

ផ្នែកទី ៩

គណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់

មាត្រា ៣៦	ឥណទានពន្ធបរទេស	១៣
មាត្រា ៣៧	គណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ	១៤
មាត្រា ៣៨	គណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬ ឥណទានពន្ធសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ	១៤
មាត្រា ៣៩	គណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ	១៤

ជំពូកទី ២

អំពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៤០ បន្ទុកពន្ធ ១៥

មាត្រា ៤១ កម្មវត្ថុនៃពន្ធ ១៥

មាត្រា ៤២ និយមន័យ ១៦

ផ្នែកទី ២

ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ

មាត្រា ៤៣ ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូត និង មន្ត្រីបរទេសឯទៀត ១៦

មាត្រា ៤៤ ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធរបស់និយោជិត ១៧

ផ្នែកទី ៣

មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ

និង ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ

មាត្រា ៤៥ មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ ១៧

មាត្រា ៤៦ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ ១៧

មាត្រា ៤៧ ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែរបស់និយោជិត ១៨

មាត្រា ៤៨ ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ១៨

មាត្រា ៤៩ ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសជន ១៨

មាត្រា ៥០ ឥណទានពន្ធបរទេស ១៩

ផ្នែកទី ៤

ភាតព្វកិច្ចរបស់និយោជក និង និយោជិត

មាត្រា ៥១ ហេតុបណ្តាលអោយជាប់ពន្ធ ១៩

មាត្រា ៥២ បំណុលពន្ធ និង ភាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ១៩

មាត្រា ៥៣ ការបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក ២០

មាត្រា ៥៤ ការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ការកាន់បញ្ជីកា និង របាយការណ៍ ២០

ជំពូកទី ៣

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតំលៃបន្ថែម

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៥ បន្ទុកអាករ ២០

មាត្រា ៥៦ និយមន័យ ២០

មាត្រា ៥៧ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ២១

មាត្រា ៥៨ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូត និងអង្គការអន្តរជាតិ ២១

មាត្រា ៥៩	បុគ្គលជាប់អាករ	២២
មាត្រា ៦០	ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ	២២
មាត្រា ៦១	តម្លៃជាប់អាករ	២២
មាត្រា ៦២	ពេលផ្គត់ផ្គង់	២៣
មាត្រា ៦៣	ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់	២៣

ផ្នែកទី ៣

អត្រាអាករ និង ការគណនាប្រាក់អាករ

មាត្រា ៦៤	អត្រាអាករ	២៤
មាត្រា ៦៥	ឥណទានអាករលើធាតុចូល និង ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ	២៤
មាត្រា ៦៦	ការគណនាប្រាក់អាករ	២៤
មាត្រា ៦៧	អចលកម្មប្បីដែលឈប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម	២៤
មាត្រា ៦៨	ឯកសារចាំបាច់សំរាប់សុំឥណទានអាករលើធាតុចូល	២៥
មាត្រា ៦៩	អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតអោយប្រើជាឥណទាន	២៥

ផ្នែកទី ៤

ការបង់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៧០	ការដាក់លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមប្រចាំខែ	២៥
មាត្រា ៧១	ការចាត់ចែងចំពោះចំនួនឥណទានលើស	២៥
មាត្រា ៧២	ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអោយអ្នកនាំចេញ	២៥
មាត្រា ៧៣	ការបង្វិលសងប្រាក់អាករក្នុងករណីមានឥណទានអាករលើស ចាប់ពី៣ខែឡើងទៅ	២៥
មាត្រា ៧៤	ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអោយបេសកកម្មទូត និង អង្គការអន្តរជាតិ	២៦
មាត្រា ៧៥	ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូល និង ការបង់អាករ	២៦

ផ្នែកទី ៥

បទបញ្ញត្តិខាងរដ្ឋបាល

មាត្រា ៧៦	ការចុះបញ្ជី	២៦
មាត្រា ៧៧	វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម	២៧
មាត្រា ៧៨	ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម	២៨
មាត្រា ៧៩	បញ្ជី កំណត់ត្រា និង ពត៌មាន	២៨
មាត្រា ៨០	វិធានពិសេសសំរាប់ការនាំចូល	២៨
មាត្រា ៨១	ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម	២៨
មាត្រា ៨២	ការផ្ទេរអាជីវកម្ម	២៩
មាត្រា ៨៣	កិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាករ	២៩

មាត្រា ៨៤ ឥណទានអាករចំពោះទំនិញស្តុក ២៩

ជំពូកទី ៤

វិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ១៩៩៤ និងការកែតំរូវលើ

ច្បាប់ស្តីពីការកែតំរូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែប្រែអាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន

មកជាអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន

មាត្រា ៨៥ ៣០

ផ្នែកទី ២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែប្រែអាករលើផលរបរ

មាត្រា ៨៦ ៣១

ជំពូកទី ៥

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិធាន និង នីតិវិធីសារពើពន្ធ

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៧ កម្មវត្ថុ ៣២
មាត្រា ៨៨ និយមន័យ ៣២
មាត្រា ៨៩ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ៣៣
មាត្រា ៩០ ភាសាប្រើនៅក្នុងលិខិតប្រកាស និង ឯកសារសារពើពន្ធ ៣៣

ផ្នែកទី ២

សិទ្ធិ និង ភារកិច្ច

មាត្រា ៩១ សិទ្ធិ និង ភារកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ៣៣
មាត្រា ៩២ អំណាច និង ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ៣៤

ផ្នែកទី ៣

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

មាត្រា ៩៣ ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ពន្ធដារ ៣៥
មាត្រា ៩៤ ភាពសម្ងាត់នៃពត៌មានពន្ធដារ ៣៥
មាត្រា ៩៥ ការផ្តល់ពត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ៣៥
មាត្រា ៩៦ ការផ្សព្វផ្សាយ និង ការពន្យល់ណែនាំច្បាប់ពន្ធដារ ៣៦
មាត្រា ៩៧ ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធជាក់ស្តែង និង មានប្រសិទ្ធិភាព ៣៦

មាត្រា ៩៨ ការកាន់កត់ត្រា ការរក្សាទុកបញ្ជីលិខិតយុត្តិការ និង ឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ ៣៦

មាត្រា ៩៩ សិទ្ធិទទួលពត៌មាន ៣៦

មាត្រា ១០០ អំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេត ៣៧

មាត្រា ១០១ កាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី ៣៧

មាត្រា ១០២ លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី និង លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ៣៨

មាត្រា ១០៣ សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ ៣៨

ផ្នែកទី ៤

ប្រកាសសារពើពន្ធ

មាត្រា ១០៤ ការរៀបចំ និង ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ៣៨

មាត្រា ១០៥ ការរៀបចំ និង ដាក់លិខិតប្រកាសពត៌មាន និង ឯកសារផ្សេងទៀត ៣៨

មាត្រា ១០៦ តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ ៣៨

ផ្នែកទី ៥

ការប្រមូលពន្ធ

មាត្រា ១០៧ ការបង់ពន្ធ ៣៩

មាត្រា ១០៨ ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬ បណ្ណាធិការ ឬ កម្មសិទ្ធិករ ៣៩

ផ្នែកទី ៦

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា ១០៩ សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ៤០

មាត្រា ១១០ លិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ៤០

មាត្រា ១១១ ការរឹបអូស ៤០

មាត្រា ១១២ កិច្ចគាំពារអ្នកជាប់ពន្ធ ៤១

មាត្រា ១១៣ ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ ៤១

មាត្រា ១១៤ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ នាំចូល ៤២

មាត្រា ១១៥ ការទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និង អាជ្ញាប័ណ្ណ ៤២

ផ្នែកទី ៧

ការកំណត់ពន្ធ

មាត្រា ១១៦ ការកំណត់ពន្ធ ៤២

មាត្រា ១១៧ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និង រយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ៤៣

មាត្រា ១១៨ នីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ៤៣

មាត្រា ១១៩ បន្ទុកភស្តុតាង ៤៤

ផ្នែកទី ៨

ដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ១២០ វិធាននៃបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាល ៤៤

មាត្រា ១២១	ឧបសារបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ	៤៤
មាត្រា ១២២	សេចក្តីសំរេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ	៤៥
មាត្រា ១២៣	គណៈកម្មការសំរុះសំរួលសារពើពន្ធ	៤៥
មាត្រា ១២៤	បណ្តឹងទៅតុលាការ	៤៥

ផ្នែកទី ៩

បទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

មាត្រា ១២៥	ការធ្វេសប្រហែស	៤៥
មាត្រា ១២៦	ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ	៤៥
មាត្រា ១២៧	ការគេចវេសពន្ធ	៤៦
មាត្រា ១២៨	អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៤៦
មាត្រា ១២៩	បទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៤៦

ផ្នែកទី ១០

ពន្ធបន្ថែម

មាត្រា ១៣០	ពន្ធបន្ថែម	៤៧
មាត្រា ១៣១	ពន្ធបន្ថែមចំពោះការបង់ពន្ធខ្វះ	៤៧
មាត្រា ១៣២	ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធ	៤៧
មាត្រា ១៣៣	ពន្ធបន្ថែមចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តន៍បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៤៨

ផ្នែកទី ១១

អំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

មាត្រា ១៣៤	អំណាចក្នុងការប្តឹងចោទប្រកាន់ខាងបទព្រហ្មទណ្ឌ	៤៨
មាត្រា ១៣៥	ការគេចវេសពន្ធ	៤៨
មាត្រា ១៣៦	អំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តន៍បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ	៤៨
មាត្រា ១៣៧	អំពើជ្រោមជ្រែង និង អូសទាញ	៤៩
មាត្រា ១៣៨	ការធ្វើអោយធ្លាយការសម្ងាត់	៤៩
មាត្រា ១៣៩	បទល្មើសនៃមន្ត្រីពន្ធដារ	៤៩
មាត្រា ១៤០	សំណងចំពោះការប្រព្រឹត្តការខុសឆ្គង	៤៩

ជំពូកទី ៦

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៤១		៥០
មាត្រា ១៤២		៥០

ជំពូកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- បន្ទុកពន្ធ

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០៨នស ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៤ ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ និងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម០៩៩៧/០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ថវិកាជាតិ ។

មាត្រា ២.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គឺជាបំណុលរបស់បុគ្គលនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងរបស់បុគ្គលអនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទបញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ :

១- ពាក្យ "អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន" សំដៅដល់ :

ក. រូបវន្តបុគ្គលដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើសពី១៨២ថ្ងៃ នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន

ខ. នីតិបុគ្គលឬក្រុមអាជីវកម្ម ដែលត្រូវបានបង្កើតឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវចាត់ទុកជានីតិបុគ្គលនិវាសនជនចំពោះតែប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

២- ពាក្យ "អនិវាសនជន" មានន័យថា ដែលមិនមែនជានិវាសនជនកម្ពុជា ។

៣- ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" សំដៅដល់ សហគ្រាសឬអង្គការនានា ដែលប្រកបអាជីវកម្មទោះបីជាបានឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី ។ ពាក្យ"នីតិបុគ្គល" រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការសាសនា អង្គការសប្បុរសធម៌ឬអង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ ។ ចំពោះបុគ្គលអនិវាសនជន ពាក្យ"នីតិបុគ្គល" សំដៅដល់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ពាក្យ"នីតិបុគ្គល" ពុំរាប់បញ្ចូលទេនូវក្រុមអាជីវកម្មឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៤- ពាក្យ "គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍" សំដៅដល់ទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់លាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាខារបស់ក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬភ្នាក់ងារនិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលតាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ។ ពាក្យ "គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍" រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវសមាគមឬរូបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត ដែលតាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ពាក្យ "ក្រុមអាជីវកម្ម" សំដៅដល់ក្រុមសមូហនាមដែលមានម្ចាស់ភាគទុនជារូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនយ៉ាងច្រើន ១០នាក់ ហើយក្នុងនោះចំណែកសមាមាត្ររបស់ម្ចាស់ភាគទុននៅក្នុងខ្ទង់មូលធន ប្រាក់ចំណេញនិងការខាតបង់ត្រូវស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ "ក្រុមអាជីវកម្ម" មិនអាចជាសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនបុគ្គលណាមួយ ហើយក៏មិនរាប់បញ្ចូលផងដែរនូវក្រុមហ៊ុនដើមទុន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៦- ពាក្យ "សហគ្រាសឯកបុគ្គល" សំដៅដល់សហគ្រាសអាជីវកម្មដែលជាកម្មសិទ្ធិ ១០០ភាគរយរបស់រូបវន្តបុគ្គលណាម្នាក់ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ ប្តី ប្រពន្ធនិងកូនក្នុងបន្ទុក ត្រូវចាត់ទុកថាជារូបវន្តបុគ្គលតែម្នាក់ ។

៧- ពាក្យ "អាជីវកម្ម" សំដៅដល់ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលមានគោលដៅទាញយកប្រាក់ចំណូលអំពីការផលិតនិងលក់ទំនិញ ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ភតិសន្យា ការជួលឬការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត ។

៨- ពាក្យ "ភាគលាភ" សំដៅដល់ ចំណែកជាសាច់ប្រាក់ឬជាទ្រព្យដែលនីតិបុគ្គលបានចែកឱ្យអ្នកចូលហ៊ុននៅតាមកម្រិតនៃភាគកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល លើកលែងតែភាគលាភជាប័ណ្ណភាគហ៊ុន និងការបែងចែកនានា ក្នុងពេលជំរះបញ្ជីរំលាយក្រុមហ៊ុនទាំងស្រុង ។ ចំណែកណាមួយ ដែលចាត់ទុកថាជាភាគលាភឬមិនមែនជាភាគលាភ ត្រូវផ្អែកតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌខាងលើនេះ ដោយពុំគិតថានីតិបុគ្គលមានឬគ្មានប្រាក់ចំណូលឬប្រាក់ចំណេញចរន្តឬលទ្ធផលយោងសារជាថ្មីឡើយ ។

៩- ពាក្យ "អ្នកចូលហ៊ុន" សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ។ សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធនេះ នីតិបុគ្គលណាមួយទោះបីមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនដើមទុនក្តី ត្រូវចាត់ទុកដូចជាក្រុមហ៊ុនដើមទុន ហើយបុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ឬក៏បុគ្គលអាចបានទទួលប្រាក់ចំណូលឬប្រាក់ចំណេញ ក្នុងឋានៈជាអ្នកបានចូលរួមក្នុងនីតិបុគ្គលនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកចូលហ៊ុនរបស់នីតិបុគ្គលដែរ ។

១០- ពាក្យ "សហគ្រាសវិនិយោគ" សំដៅដល់ សហគ្រាសដែលក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ថាជាសហគ្រាសវិនិយោគនិងដែលបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

១១- ពាក្យ "បុគ្គលទាក់ទិន" សំដៅដល់ :

ក. សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធ

ខ. សហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងលើអ្នកជាប់ពន្ធឬសហគ្រាសត្រូវបានអ្នកជាប់ពន្ធគ្រប់គ្រង ឬក៏សហគ្រាសនោះនិងអ្នកជាប់ពន្ធស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា ។ ពាក្យ "គ្រប់គ្រង" មានន័យថាមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ៥១ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាស ។ ដើម្បីកំណត់ទំហំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជារូបវន្តបុគ្គលណាម្នាក់ ត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងអស់នូវកម្មសិទ្ធិលើភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់រូបវន្តបុគ្គលនោះនិងកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ឬប្រយោលរបស់សហព័ទ្ធអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៤.- របបកំណត់ពន្ធ

របបកំណត់ពន្ធមានដូចតទៅ ៖

១- ការកំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវអនុវត្តតាមរបបពិត របបបំព្រួញនិងរបបម៉ៅការ ។

២- វិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បីចាត់បញ្ចូលអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យស្ថិតក្នុងរបបកំណត់ពន្ធណាមួយនៃរបបទាំង៣ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ដោយផ្អែកលើទំហំទ្រង់ទ្រាយអាជីវកម្ម ប្រភេទសកម្មភាពអាជីវកម្មនិងកម្រិតផលរបរ ។

ផ្នែកទី២
ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធនិងអត្រាពន្ធ

មាត្រា ៥.- ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបពិត ត្រូវគណនាចេញពីលទ្ធផលនៃពុល្យការសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធកន្លងទៅ ។

២- ប្រសិនជាពុំមានពុល្យការណាមួយ បានបញ្ចប់ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំណាមួយទេនោះ ពន្ធដែលត្រូវបង់សម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ត្រូវគិតយកលើប្រាក់ចំណេញក្នុងរយៈពេលដែលកន្លងទៅ ចាប់តាំងពីថ្ងៃចុងរយៈពេលជាប់ពន្ធដែលកន្លងហួសទៅនោះ ។ ចំពោះសហគ្រាសថ្មី ត្រូវគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលផ្តើមធ្វើប្រតិបត្តិការមកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ធ្នូ នៃឆ្នាំដែលត្រូវគិតពន្ធ ។

៣- កាលបើមានធ្វើពុល្យការជាច្រើនៗគ្នា ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំមួយដដែលនោះ លទ្ធផលនៃពុល្យការទាំងឡាយនេះ ត្រូវបូករួមគ្នាធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃពន្ធដែលត្រូវបង់ ។

៤- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបបំព្រួញនិងរបបម៉ៅការ ត្រូវគណនាតាមវិធីគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនកន្លងមក ។

៥- សេចក្តីណែនាំនានា ស្តីអំពីការធ្វើរបាយការណ៍ ការដាក់លិខិតប្រកាសចុងក្រោយសម្រាប់សហគ្រាសដែលបញ្ឈប់អាជីវកម្មឬរៀបចំឡើងវិញឬត្រូវបានលក់ឬផ្ទេរក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦.- វិធានគណនេយ្យ

វិធានគណនេយ្យត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញដែលប្រើវិធីគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ប្រាក់ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលបានទទួលជាក់ស្តែងនូវសាច់ប្រាក់ឬទ្រព្យដទៃទៀត ទោះបីជាការទូទាត់បានធ្វើឡើងសម្រាប់ឆ្នាំផ្សេងទៀតក្តី ។ ឯចំណាយឬការកាត់កងនានា អាចដាក់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណាយឬខ្ចប់ផ្សេងទៀត ត្រូវបានទូទាត់សងជាក់ស្តែង លើកលែងតែចំណាយទូទាត់មុននិងទាយជ្ជទានឱ្យដល់រំលស់ ។

២- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ដែលប្រើវិធីគណនេយ្យតាមបង្គុំគណនេយ្យទូទៅ ប្រាក់ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីប្រាក់ចំណូលនោះបានទូទាត់ឬមិនទាន់ទូទាត់ក្តី ។ ការកាត់

កងចំណាយណាមួយអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែហេតុការណ៍បញ្ជាក់នូវបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង លទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទងដល់ខ្ទង់ចំណាយនោះបានកើតឡើងនិងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធអាចបង្ហាញច្បាស់លាស់ ។

៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ចំណាយនានាធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គលទាក់ទិនដែលស្ថិតក្រោមរបបបំព្រួញមិនអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ចេញមុនការទូទាត់ជាក់ស្តែងឡើយ ។

៤- ចំពោះធនាគារនិងស្ថាប័នសញ្ញ័យធនក្នុងស្រុក ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសំវិធានធនសម្រាប់ឥណទេយ្យជាប់សង្ស័យ ដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ ។ វិធាននិងនីតិវិធី ស្តីពីការកាត់កងនានា ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧.- ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណេញសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទដែលសហគ្រាសសម្រេចបាន រួមបញ្ចូលទាំងតម្លៃលើសបានមកពីការលក់ចំណែកនានានៃទ្រព្យសកម្ម ក្នុងពេលកំពុងប្រកបអាជីវកម្មឬនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុឬវិនិយោគ ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួលនិងសួយសារផង ។

មាត្រា ៨.- ការគណនាប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ កើតចេញពីចំនួនលើសនៃផលបូកដែលសម្រេចបាន អាស្រ័យដោយមានការចំណាយដើម្បីនាំមកវិញនិងរក្សាទុកនូវចំណេញ ។

មាត្រា ៩.- ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- វៀរលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយនិងលើកលែងតែប្រាក់ចំណូលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២២នៃច្បាប់នេះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ :

ក. ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬប្រាក់ចំណូលស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល

ខ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការណាមួយដែល :

- ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធខាងសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រឬអប់រំ

- គ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន

គ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការពលករឬសភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្មឬកសិកម្ម ក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការទាំងនោះមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុនឬរូបវន្តបុគ្គល

ឃ. ប្រាក់ចំណេញដែលបានមកពីការលក់ផលិតផលកសិកម្មដែលបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតផលិតបានដោយខ្លួនឯង ទោះបីផលិតផលនោះមិនទាន់កែច្នៃឬកែច្នៃហើយក៏ដោយទៅតាមទម្លាប់នៃការងារកសិកម្ម ។ ប្រតិបត្តិការតាមមធ្យោបាយឧស្សាហកម្ម រួមទាំងការកែច្នៃ ការរក្សាគុណភាព ការវេចខ្ចប់សម្រាប់លក់ពុំត្រូវបានចាត់ទុកជាទម្លាប់នៃការងារកសិកម្មឡើយ ។

២- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអំពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំលើកលែងពន្ធ ភាពបាត់បង់លក្ខណៈលើកលែងពន្ធ ការប្រកាសសារពើពន្ធនិងការចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១០.- ការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមអាជីវកម្ម

ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមអាជីវកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ចំពោះក្រុមអាជីវកម្ម ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួនសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយសមាជិកម្នាក់ៗ ត្រូវគិតដាច់ដោយឡែកពីគ្នានូវចំណែករៀងៗខ្លួន នៅក្នុងខ្ទង់ចំណូល ចំណេញ ខាត ការកាត់កង ឥណទាន និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ក្នុងឆ្នាំនោះ ។ សម្រាប់គោលដៅនេះ ខ្ទង់នីមួយៗត្រូវរក្សាចរិតលក្ខណៈនៅដដែល ហើយត្រូវចាត់ទុកថាបានបែងចែកនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទោះបីជាមានឬគ្មានការបែងចែកជាក់ស្តែងក្តី ។ ការខាតបង់ដែលត្រូវយោងទៅឆ្នាំមុខនឹងត្រូវកំណត់ឡើងក្រោយពីបានបែងចែកខ្ទង់នានាហើយ ។

២- វិធានសម្រាប់កំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបែងចែក ការចាត់ចែងចំពោះវិភាគទានផ្សេងៗនិងការកែតម្រូវទៅលើចំណែកជាមូលដ្ឋានរបស់សមាជិកម្នាក់ៗនៃក្រុមអាជីវកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៣

ការកាត់កង

មាត្រា ១១.- ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាត

ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាតត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- វៀរលែងតែបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២ ដល់មាត្រា១៨ នៃច្បាប់នេះ ចំណាយដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងរួមមានបន្ទុកដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ឬត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ។

២- ថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ ការប៉ះប៉ូវ ការទូទាត់ឬកម្រៃនានាដែលបានបើកឱ្យអ្នកទទួលខុសត្រូវឬអភិបាលរបស់សហគ្រាស សមាជិកភាគទុនឬសមាជិករបស់ក្រុមអាជីវកម្ម សមាជិកនៃគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលទាក់ទិនផ្សេងទៀត ក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់នោះបានអនុវត្តចំពោះការបំពេញសេវាជាក់ស្តែង ហើយក្នុងកំរិតសមហេតុសមផលផងដែរ ។

៣- ប្រាក់ដែលបានទូទាត់លើអាគារថ្មីឬទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត ការកែលំអជាប់លាប់ឬការកែលំអនានា ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់និងប្រាក់ពន្ធអាករ ដែលបានបង់ក្នុងរយៈពេលសាងសង់ឬទិញចូលផង ។ ទឹកប្រាក់នេះត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយត្រូវកាត់កងតាមការរំលស់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២.- ចំណាយការប្រាក់

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវចំណាយលើការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ឬត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីផលបូកនៃចំណូលការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ និង ៥០ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធក្រៅពីការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

ចំណូលសុទ្ធក្រៅពីការប្រាក់ គឺជាប្រាក់ចំណូលដុលក្រៅពីចំណូលការប្រាក់ ដកខ្ទង់ចំណាយនានាដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញលើកលែងតែចំណាយការប្រាក់ ។

ចំណាយការប្រាក់ដែលសល់ពីការកាត់កងខាងលើ ត្រូវចាត់ទុកជាចំណាយការប្រាក់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ ហើយការផាត់ចេញត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រានេះដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៣.- រំលស់ទ្រព្យរូបី

លក្ខខណ្ឌនៃរំលស់ទ្រព្យរូបីត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ទាយជ្ជទានឱ្យរំលស់ត្រូវគណនាតាមវិធីរំលស់ស្មើភាពឬវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់ ។ ទ្រព្យរូបីដែលអាចរំលស់បាន គឺទ្រព្យរូបីប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលតែងតែបាត់បង់តម្លៃដោយការប្រើប្រាស់ឬភាពហួសសម័យ ។ ដីធ្លីមិនមែនជាទ្រព្យអាចរំលស់បានទេ ។

២- ទ្រព្យរូបីទាំងអស់ ត្រូវបានបែងចែកជា ៤ប្រភេទ ៖

ក. ប្រភេទទី១ រួមមាន អាគារនិងសំណង់ ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអាគារនោះ។ ទ្រព្យនីមួយៗក្នុងប្រភេទនេះ ត្រូវរំលស់តាមវិធីស្មើភាពតាមអត្រា ៥ភាគរយក្នុង១ឆ្នាំ

ខ. ប្រភេទទី២ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់ត្រឹម ៤ឆ្នាំ ហើយអត្រារំលស់ស្មើភាពលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ២៥ភាគរយ

គ. ប្រភេទទី៣ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់លើសពី ៤ឆ្នាំ ដល់ ៨ឆ្នាំ ហើយអត្រារំលស់ស្មើភាពលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ១២,៥ភាគរយ

ឃ. ប្រភេទទី៤ រួមមាន ទ្រព្យរូបីឯទៀតទាំងអស់ ហើយអត្រារំលស់ស្មើភាពលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ១០ភាគរយ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលជ្រើសយកវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់ ត្រូវប្រើអត្រារំលស់ស្មើនឹង ២០០ភាគរយនៃអត្រារំលស់តាមវិធីស្មើភាព ហើយត្រូវអនុវត្តលើតម្លៃសរុបមិនទាន់រំលស់អស់នៃទ្រព្យទាំងអស់ នៅក្នុងប្រភេទនីមួយៗ។ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់តែចំពោះទ្រព្យប្រភេទទី២ ទី៣ និងទី៤ តែប៉ុណ្ណោះ។

៤- សហគ្រាសដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់វិនិយោគត្រូវប្រើវិធីរំលស់ស្មើភាពចំពោះទ្រព្យគ្រប់ប្រភេទ ។

៥- នីតិវិធីក្នុងការបង្កើតប្រភេទទ្រព្យ ការបញ្ចូលទ្រព្យថ្មីទៅក្នុងប្រភេទណាមួយ ការបញ្ចេញទ្រព្យពីប្រភេទណាមួយ ហើយនិងការចាត់ចែងចំពោះបញ្ហាជួសជុលព្រមទាំងចំណាយផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៦- អ្នកជាប់ពន្ធដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញនៅមុនថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសដែលមិនអាចកែប្រែវិញបាន នូវវិធីរំលស់តាមវិធីស្មើភាពឬតាមវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់ ចំពោះទ្រព្យដែលមិនទាន់រំលស់អស់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៧ ។ ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធថ្មី ការជ្រើសរើសត្រូវធ្វើឡើងយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១៤.- រំលស់ទ្រព្យអរូបី

ចំពោះទ្រព្យអរូបី ដែលរួមមានប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម សិទ្ធិចម្លង គំនូរប្លង់ គំរូនិងសិទ្ធិអាជីវកម្មដែលមានអាយុកាលមានកំណត់ អត្រារំលស់លើទ្រព្យនីមួយៗ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើអាយុកាលរបស់ទ្រព្យនោះតាមវិធីរំលស់ស្មើភាព ។ បើសិនជាអាយុកាលនៃទ្រព្យអរូបីមិនអាចកំណត់បាន រំលស់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវអនុវត្តតាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃទ្រព្យអរូបី ។

មាត្រា ១៥.- រំលស់ធនធានធម្មជាតិ

ការរំលស់ធនធានធម្មជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ទាយជួទានឱ្យយល់ការរំលស់លើធនធានធម្មជាតិ មានជាអាទិ៍ ប្រេងកាតនិងខនិជធម្មជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក.- ចំណាយក្នុងការរុករកនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ចំណាយនោះផង ត្រូវបូកបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មនៃធនធាននោះ ។

ខ. ចិកប្រាក់រំលស់លើធនធានធម្មជាតិនីមួយៗដែលត្រូវផាត់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ត្រូវគណនាដោយយកសមតុល្យនៃគណនីធនធានធម្មជាតិ ទៅគុណនឹងផលចែករវាងបរិមាណដែលបានផលិតចេញអំពីធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងឆ្នាំនិងចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុបដែលអាចទាញយកបានពីធនធាននោះ ។

២- នីតិវិធីសម្រាប់កំណត់ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុប ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៦.- វិភាគទានសប្បុរសធម៌

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យផាត់ចេញនូវវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបរិច្ចាគឱ្យអង្គការនានា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៥ភាគរយ នៃប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធមុនពេលកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ទាំងនោះឡើយ ។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៧.- ការយោងការខាតបង់ទៅមុខ

ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ការខាតបង់នោះត្រូវចាត់ជាបន្ទុកសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ ហើយត្រូវកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់នោះ ។ បើប្រាក់ចំណេញនេះមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់ជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវយោងទៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំជាប់ពន្ធទី៥ ។

នៅពេលណាដែលការខាតបង់មានលើសពីមួយឆ្នាំ មាត្រានេះត្រូវអនុវត្តចំពោះការខាតបង់ទាំងឡាយតាមលំដាប់ដែលការខាតបង់បានកើតឡើង ។

មាត្រា ១៨.- ការបែងចែកប្រាក់ចំណូល និង ការកាត់កងក្នុងចំណោមអ្នកជាប់ពន្ធ

ក្នុងករណីសហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ទោះបីជាបានបង្កើតឬរៀបចំឡើងនៅក្នុងឬក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា ក្នុងករណីចាំបាច់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលដុលប្រាក់ផាត់ចេញឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗក្នុងចំណោមសហគ្រាសនិងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទាំងនោះ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការគេចវេសពន្ធឬក៏ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលរបស់សហគ្រាសឬរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះ សហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ត្រូវស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា បើសិនជាមានបុគ្គលណាម្នាក់មានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅ លើតម្លៃឬភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសនីមួយៗ ។

មាត្រា ១៩.- ការកាត់កងដែលមិនអនុញ្ញាត

សម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំណាយដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យផាត់ចេញមាន :

១- ចំណាយលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលជាទូទៅចាត់ទុកជាការកំសាន្ត ការសំរាកលំហែ ការទទួលភ្ញៀវឬការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពទាំងនេះ ។

២- ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួនឬក្រុមគ្រួសារ លើកលែងតែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមជាប្រាក់ ឬជាវត្ថុ ដែលប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកាត់ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ។

៣- ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានកំណត់និងពន្ធកាត់ទុកដែលបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សបានកំណត់ ។

៤- ការខាតបង់លើការលក់ឬដោះដូរទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះដោយផ្ទាល់ឬប្រយោលក្ដី រវាងបុគ្គលទាក់ទិន ។

៥- ចំណាយនានា វៀរលែងតែចំណាយដែលកើតមានហើយ ហើយអ្នកជាប់ពន្ធអាចបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចំនួនទឹកប្រាក់និង គោលដៅអាជីវកម្មស្របទៅតាមបែបបទដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៤

អត្រាពន្ធនិងប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

មាត្រា ២០.- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ មានដូចតទៅ :

១- ២០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល ។

២- ៣០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានក្រោមកិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាតនិង ឧស្ម័នធម្មជាតិឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិ រួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មាសឬត្បូងថ្មមានតម្លៃនានា ។

៣- ៩ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ។

៤- ០ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ។

៥- តាមតារាងអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គលនិងចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមអាជីវកម្ម ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល :

ភាគនៃប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំដែលត្រូវជាប់ពន្ធ				អត្រាពន្ធ
ពី	០ ៛	ដល់	៦.០០០.០០០ ៛	០%
ពី	៦.០០០.០០១ ៛	ដល់	១៥.០០០.០០០ ៛	៥%
ពី	១៥.០០០.០០១ ៛	ដល់	១០២.០០០.០០០ ៛	១០%
ពី	១០២.០០០.០០១ ៛	ដល់	១៥០.០០០.០០០ ៛	១៥%
		លើសពី	១៥០.០០០.០០០ ៛	២០%

មាត្រា ២១.- ពន្ធលើសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង

ពន្ធលើសហគ្រាសធានារ៉ាប់រងត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានសកម្មភាពជាសំខាន់ ក្នុងការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើជីវិត ទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក. ៥ ភាគរយ នៃបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុល ដែលទទួលបានទៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំពោះការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត នូវហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខ. តាមអត្រាកំណត់ក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ចំពោះសកម្មភាពដទៃទៀត ដែលមិនមែនជាការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ។

២- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២២.- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំពោះអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន

ចំពោះអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវកំណត់ស្មើនឹង ២០ភាគរយ លើចំនួនប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃអាជីវកម្មមិនទាក់ទិនរបស់អង្គការនានា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

២- សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ពាក្យ“ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន” គឺជាផលដករវាងប្រាក់ចំណូលដុលសម្រេចបានពីអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ដែលអង្គការណាមួយបានធ្វើជាទៀងទាត់និងការកាត់កងនានា ទាក់ទិនផ្ទាល់ទៅនឹងការធ្វើអាជីវកម្ម ដែលបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានអនុញ្ញាត ។

៣- ពាក្យ “អាជីវកម្មមិនទាក់ទិន” សំដៅដល់ អាជីវកម្មខាងពាណិជ្ជកម្មឬឧស្សាហកម្មឬអាជីវកម្មផ្សេងទៀតរបស់អង្គការ ដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញឬមូលនិធិ ហើយពុំមានទាក់ទិនជាសំខាន់ដល់គោលដៅឬមុខងារដែលជាមូលដ្ឋាននៃការលើកលែងពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៣.- ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ

ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បើសិនជាសហគ្រាសណាមួយបែងចែកភាគលាភឱ្យទៅអ្នកចូលហ៊ុនក្នុងស្រុកនិងអ្នកចូលហ៊ុនបរទេសរបស់ខ្លួនទៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ សហគ្រាសនោះត្រូវកាត់ទុកនិងត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធដែលមានចំនួនស្មើនឹងផលគុណនៃទឹកប្រាក់ភាគលាភបំពេញទៅតាមអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គុណនឹងអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកខាងលើនេះ ត្រូវក្លាយជាឥណទានពន្ធនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសដែលបែងចែកភាគលាភ សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលបានធ្វើការកាត់ទុកនោះ ។ បើសិនជាឥណទានពន្ធមានចំនួនលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំនួនលើសនោះត្រូវយោងទៅមុខហើយក្លាយទៅជាឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ដោយឡែកចំពោះពន្ធកាត់ទុកលើការបែងចែកភាគលាភ ដោយសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ដែលជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២១ នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រើជាឥណទានពន្ធបាននេ ។

៣- សហគ្រាសណាមួយ (តទៅនេះហៅថា “សហគ្រាសទីមួយ”) ដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយឡើងទៅ លើដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសទីពីរ ត្រូវតែបង្កើតនូវគណនីភាគលាភ ។ ពេលណាសហគ្រាសទីមួយបានទទួលភាគលាភបានបង់ពន្ធរួចហើយពីសហគ្រាសទីពីរ សហគ្រាសទីមួយ ត្រូវកត់ត្រាចំនួនប្រាក់ភាគលាភនោះទៅក្នុងគណនីភាគលាភរបស់ខ្លួន ។ ពេលណាសហគ្រាសទីមួយបែងចែកភាគលាភជាបន្តទៀតទៅអ្នកចូលហ៊ុនរបស់ខ្លួន ទឹកប្រាក់បែងចែកដែលត្រូវដកចេញពីគណនីភាគលាភ មិនត្រូវមានការកាត់ទុកពន្ធដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះទេ ។

៤- រូបវន្តបុគ្គលឬសហគ្រាសដែលបានទទួលភាគលាភអំពីសហគ្រាសដែលមានកាតព្វកិច្ចកាត់ពន្ធ

ខុកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ឬក៏បានទទួលភាគលាភដកចេញពីគណនីភាគលាភ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវកាត់ត្រាភាគលាភនេះក្នុងប្រាក់ចំណូលទេ ។

ជំពូកទី៥
ពន្ធដទៃទៀត

មាត្រា ២៤.- ពន្ធអប្បបរមា

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបានកំណត់លើអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ។ ពន្ធអប្បបរមា ជាពន្ធមួយដាច់ដោយឡែកនិងផ្សេងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។ ពន្ធនេះត្រូវបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ទោះបីអ្នកជាប់ពន្ធនោះបានទទួលលក្ខណៈសម្បត្តិជាសហគ្រាសវិនិយោគក៏ដោយ ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១ភាគរយ លើផលរបរប្រចាំឆ្នាំរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា ហើយត្រូវបង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធអប្បបរមា អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ជាក់ស្តែងតាមវិធានដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៧ មាត្រា៣៨និងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី៦
ពន្ធកាត់ទុកនិងប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

មាត្រា ២៥.- ពន្ធកាត់ទុកក្នុងនៅ

ពន្ធកាត់ទុកទូទៅត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជនដែលបានធ្វើការទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ឬជាវត្ថុ ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជនត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធទៅតាមអត្រាកំណត់ដូចខាងក្រោម លើចំនួនទូទាត់មុនការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ :

ក. អត្រា ១៥ ភាគរយ ចំពោះ :

- ប្រាក់ចំណូលដែលរូបវន្តបុគ្គលបានទទួលពីការបំពេញសេវានានា រួមទាំងការគ្រប់គ្រង ឬការពិគ្រោះយោបល់ឬសេវាប្រហាក់ប្រហែល

- សួយសារចំពោះទ្រព្យអរូបីនិងភាគកម្មក្នុងធនធានរ៉ែ ប្រេងកាតឬឧស្ម័នធម្មជាតិ ហើយនិងការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យរូបវន្តបុគ្គលឬសហគ្រាស លើកលែងតែការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យធនាគារ និងស្ថាប័នសញ្ញ័យធនក្នុងស្រុក

ខ. អត្រា ១០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលពីការឱ្យជួលចលនឬអចលនទ្រព្យ

គ. អត្រា ៤ ភាគរយ ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារឬស្ថាប័នសញ្ញ័យធនក្នុងស្រុក បង់ឱ្យទៅរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជន ដែលមានគណនីសន្សំគ្មានកាលកំណត់ ។

២- ការកាត់ទុកក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវអនុវត្តទេចំពោះការទូទាត់ ចំពោះប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះនិងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ពាក្យ "អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន" សំដៅដល់ :

ក. សហគ្រាសនិវាសនជនឬក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន

ខ. រូបវន្តបុគ្គល ចំពោះតែការបើកប្រាក់ទាំងឡាយ ដែលរូបវន្តបុគ្គលនោះធ្វើឡើងក្នុងការប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៦.- ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ប្រាក់អោយដល់បុគ្គលអនិវាសនជន

អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន ដែលបានទូទាត់ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ឱ្យទៅបុគ្គលអនិវាសនជនត្រូវកាត់ទុកនិងបង់នូវប្រាក់ពន្ធចំនួន ១៥ ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើក មុនការកាត់ទុក ។

មាត្រានេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះភាគលាភដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះទេ ។

មាត្រា ២៧.- ពន្ធកាត់ទុកជាពន្ធចុងក្រោយ

ពន្ធកាត់ទុកដែលបានអនុវត្តលើការបែងចែកទានទានតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់រូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់បុគ្គលអនិវាសនជនតាមមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពន្ធចុងក្រោយសម្រាប់អ្នកទទួលការទូទាត់ឬការបែងចែកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនេះ ។

មាត្រា ២៨.- ប្រាក់រំដោះនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបពិត ក្នុងនោះមានទាំងសហគ្រាសវិនិយោគដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ៩ភាគរយ មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះប្រចាំខែសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ១ភាគរយ នៃផលរបរគិតរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទដែលសម្រេចបានក្នុងខែមុន ។ ប្រាក់រំដោះនេះនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ នៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ ។

ជំពូកទី៧

កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៩.- កាតព្វកិច្ចនៅសំរាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត និងរបបបំព្រួញ

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតនិងរបបបំព្រួញមានកាតព្វកិច្ច :

១- អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលត្រូវបង់ពន្ធតាមរបបពិតឬរបបបំព្រួញ ត្រូវធ្វើជូនជារៀងរាល់ឆ្នាំទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នូវលិខិតប្រកាសប្រាក់ចំណេញដែលខ្លួនសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធមុន ។ លិខិតប្រកាសនោះត្រូវចុះបញ្ជីជាដាច់ខាតក្នុងរយៈវេលា៣ខែ ក្រោយពីដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវ :

ក. តារាងតុល្យការ

ខ. គណនីលទ្ធផល

គ. តារាងព័ត៌មានបន្ថែម ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារខាងលើ តាមគំរូដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានផ្តល់ជូន ។

៤- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានការខាតបង់ ក៏ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមបែបបទនិងក្នុងរយៈវេលាដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ៣០.- ភាតព្វកិច្ចសំរាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការមានកាតព្វកិច្ច :

១- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀងរាល់ឆ្នាំ យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី៣១ តុលា តាមគំរូដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានផ្តល់ជូន ។

២- ចំនួនប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យ និងពិភាក្សាជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធឬអ្នកតំណាង ។ ប្រាក់ចំណេញម៉ៅការនេះ ត្រូវគិតតាមអត្រាចំណេញទៅតាម ប្រភេទនិងតាមមុខរបរអាជីវកម្ម ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣- ការិតពន្ធលើប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ជាស្ថេរវត្តសម្រាប់រយៈពេលមួយមានកំណត់ ៣ខែ ៦ខែ ឬ១ឆ្នាំ ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបម៉ៅការ ត្រូវបង់ពន្ធនេះជារៀងរាល់ខែ តាមពេលវេលាដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ៣១.- ភាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារកាត់ទុក

បុគ្គលឬអ្នកទទួលភារៈបើកប្រាក់ ដែលកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ឬដែលបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធពីភាគលាភតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលបានធ្វើការកាត់ទុក ។

មាត្រា ៣២.- ភាតព្វកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលបំណុលបានកើតឡើង ។

ផ្នែកទី៨

ប្រភពប្រាក់ចំណូល

មាត្រា ៣៣.- ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា

វៀរលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ នៅក្នុងច្បាប់នេះ ប្រាក់ចំណូលដូចខាងក្រោម ត្រូវចាត់ទុកថាមានប្រភពក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា :

១- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជន ក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជនឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៣- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៤- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការអោយជួលចលនៈឬអចលនទ្រព្យដែលប្រើប្រាស់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៦- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬផលចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃអចលនទ្រព្យ ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៧- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យក្រៅពីសារពើភ័ណ្ឌ ក្នុងករណីដែលអ្នកលក់ជានិវាសនជននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៨- បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៤.- ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

និយមន័យនៃប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស ត្រូវកំណត់ឡើងដោយយកនិយមន័យប្រាក់ចំណូល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ នៃច្បាប់នេះមកប្រើ ហើយក្នុងនោះពាក្យ "ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ត្រូវជំនួសដោយពាក្យ "ប្រទេសណាមួយ ក្រៅពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ។

មាត្រា ៣៥.- ការកំណត់ប្រភព

ក្នុងករណីដែលគ្មានពត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកំណត់ប្រភពចំណូលឬបើសិនជាវិធាននានាដែលមានរួចមកហើយ ពុំអាចឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលពីប្រភពណាមួយបាននេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនោះ ។

ផ្នែកទី៩

គណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់

មាត្រា ៣៦.- ឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាតែមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ឥណទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលអំពីប្រភពកម្ពុជានិងប្រភពបរទេសមកគិត ។

ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ គឺចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម ៖

ក. ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ

ខ. ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញសរុបពីគ្រប់ប្រភពសម្រាប់រយៈពេលជាមួយគ្នា ដែលគណនាតាមអត្រាពន្ធក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ នៅគុណនឹងផលធៀបរវាងប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះនិងប្រាក់ចំណូលសរុបពីគ្រប់ប្រភព ។

ឥណទានពន្ធបរទេសអាចផ្តល់ឱ្យបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនបានបំពេញបែបបទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់អ្នកទូទាត់ប្រាក់ពន្ធនៅបរទេសនិងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបរទេសនោះ ។

ក្នុងករណីឥណទានពន្ធមានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធ ចំនួនលើសនោះអាចយោងទៅប្រើនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥ គិតពីឆ្នាំបន្ទាប់នៃឆ្នាំដែលឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង ។ បើសិនជាមានឥណទានពន្ធច្រើនឆ្នាំ ត្រូវយកឥណទានពន្ធទាំងនោះមកប្រើតាមលំដាប់ឆ្នាំដែលបានកើតឡើង ។

មាត្រា ៣៧.- គណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- គណនាបំណុលពន្ធសរុបតាមមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ដកឥណទានពន្ធបរទេសតាមមាត្រា៣៦ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសបំណុលពន្ធក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះទេ ។

៣- ដកប្រាក់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់លើការបែងចែកភាគលាភតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីបំណុលពន្ធក្រោយការកាត់កងឥណទានពន្ធបរទេស ដូចក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះទេ ។

មាត្រា ៣៨.- គណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬ ឥណទានពន្ធសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ការគណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលគណនាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាងផលបូកនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់ប្រចាំឆ្នាំតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលំអៀងនោះ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

២- ប្រសិនបើលទ្ធផលគណនាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនតិចជាងផលបូកនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់នេះ ក្រោយពីបានគិតបំណុលពន្ធអប្បបរមារួចហើយ អ្នកជាប់ពន្ធអាចសុំបង្វិលសងវិញនូវចំនួនដែលលំអៀងឬយោងទៅប្រើជាប្រាក់រំដោះសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។

៣- មុននឹងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធតាមកថាខណ្ឌ១ ឬក៏សុំបង្វិលសងតាមកថាខណ្ឌ២ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតែកំណត់ជាមុននូវបំណុលពន្ធអប្បបរមា តាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៩.- គណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ការគណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ:

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធអប្បបរមានៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបង់អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធជាមួយគ្នាតាមមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ក្នុងករណីបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ លើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា :

ក. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ នៅពេលដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ខ. ប្រសិនបើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានកាត់ទុកតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៨ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា អ្នកជាប់ពន្ធអាចស្នើសុំជាឥណទានពន្ធបាន

គ. ក្នុងករណីដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធមិនជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ ។

៣- ប្រសិនបើបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ តិចជាងបំណុលពន្ធអប្បបរមា :

ក. ឥណទានពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ២ មាត្រា៣៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយទឹកប្រាក់លំអៀងខាងលើ

ខ. ឥណទានពន្ធដែលបានកាត់បន្ថយចុះក្នុងការអនុវត្តតាមវាក្យខ័ណ្ឌ ក នៃកថាខ័ណ្ឌនេះ ត្រូវចាត់ជាការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

ជំពូកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៤០.- បន្ទុកពន្ធ

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១.នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ៤១.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស គឺជាពន្ធប្រចាំខែកំណត់លើប្រាក់បៀវត្ស ដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ ។

របវត្តបុគ្គលនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជានិងប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេស ។

របវត្តបុគ្គលអនិវាសនជន ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤២.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ៖

១- ពាក្យ"និវាសនជន" ក្នុងករណីដែលប្រើចំពោះនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធឬរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថាដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើសពី១៨២ថ្ងៃនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

២- ពាក្យ "អនិវាសនជន" មានន័យថា ដែលមិនមែនជានិវាសនជន ។

៣- វៀរលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយ ការប្រើពាក្យនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធនិងរូបវន្តបុគ្គល គឺសំដៅដល់ទាំងនិវាសនជននិងអនិវាសនជន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ។

៤- ពាក្យ "និយោជក" រួមមាន ស្ថាប័នរដ្ឋ នីតិបុគ្គលនិវាសនជន ក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ ឬរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្ម ។

៥- ពាក្យ "និយោជិត" សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សអំពីសកម្មភាពបំរើការងាររបស់ខ្លួន រួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតនិងអ្នកទទួលខុសត្រូវរួមគ្រប់គ្រងផង ។

៦- ពាក្យ "ប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា" មានន័យថា ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដោយឡែកចំពោះប្រាក់បៀវត្សដែលអនិវាសនជនបានទទួលក្នុងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ត្រូវចាត់ទុកថាមានប្រភពនៅក្នុងប្រទេសដែលអ្នកទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សនោះស្នាក់នៅ ។

៧- ពាក្យ "បរទេស" ៖

ក. ពេលណាប្រើជាមួយរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថា ដែលជាអនិវាសនជន

ខ. ចំពោះការកំណត់ប្រភពប្រាក់ចំណូល មានន័យថា ក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៨- ពាក្យ "ប្រាក់បៀវត្ស" សំដៅដល់ លាភការ ប្រាក់បំណាច់ បុព្វលាភ ប្រាក់ម៉ោងបន្ថែម ប្រាក់ប៉ះប៉ូវនានានិងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានទូទាត់ឱ្យដល់និយោជិតឬដែលបានទូទាត់ដើម្បីជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់និយោជិតចំពោះការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ ។

ផ្នែកទី២

ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ

មាត្រា ៤៣.- ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូត និង មន្ត្រីបរទេសដទៃទៀត

ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូតនិងមន្ត្រីបរទេសដទៃទៀតត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ចំពោះ ៖

ក. ប្រាក់បៀវត្សដែលមន្ត្រីនិងនិយោជិតនៃបេសកកម្មទូតឬកុងស៊ុលរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេសណា

មួយដែលកាន់លិខិតឆ្លងដែនការទូតឬផ្លូវការរបស់ប្រទេសនោះ បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលតំណាង មន្ត្រីនិងនិយោជិតបរទេសរបស់អង្គការអន្តរជាតិ និងរបស់ទីភ្នាក់ងារខាងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- ការលើកលែងពន្ធក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៤៤.- ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធរបស់និយោជិត

ត្រូវបានលើកលែងពន្ធ :

១- ប្រាក់សំណងដោយពិតប្រាកដនូវចំណាយខាងវិជ្ជាជីវៈ ដែលបានចាយដោយនិយោជិតតាមសេចក្តីបង្គាប់និងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃនិយោជក ហើយដែលបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌ៣ ដូចតទៅ :-

ក. បានចាយក្នុងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់និងដាច់ខាតរបស់សហគ្រាស

ខ. មិនបង្ហាញលក្ខណៈហួសប្រមាណឬស្លុកស្លម្ភហួសហេតុ

គ. បានបង្ហាញជាភស្តុតាងដោយវិក្កយប័ត្រ រាយលំអិតនិងបានទូទាត់ស្រេចបាច់ ហើយដែលបានធ្វើក្នុងនាមអ្នកបានទទួលប្រាក់សំណងនូវចំណាយពិតប្រាកដ ។

២- ប្រាក់បំណាច់នៃការបញ្ឈប់លែងឱ្យធ្វើការក្នុងកំរិតដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ការងារ ។

៣- លាភការបន្ថែមមានលក្ខណៈខាងសង្គមកិច្ច ក្នុងករណីដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ការងារ ។

៤- ការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យដោយឥតយកថ្លៃឬយកថ្លៃទាបជាងថ្លៃដើមនូវឯកសណ្ឋានឬបរិក្ខារសម្រាប់វិជ្ជាជីវៈពិសេស ។

៥- ប្រាក់បំណាច់បេសកកម្មសម្រាប់ចំណាយបេសកកម្មនិងការធ្វើដំណើរ ។ ប្រាក់បំណាច់នេះមិនត្រូវត្រួតគ្នាជាមួយប្រាក់សំណងពិតប្រាកដ នូវចំណាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះឡើយ ។

ជំពូកទី៣

មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែនិងការគណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ

មាត្រា ៤៥.- មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ

វៀរលែងតែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែរបស់និវាសជន គឺជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ដោយដាក់ចេញនូវ :

១- ប្រាក់កាត់ទុកដែលជាកាតព្វកិច្ចក្នុងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ការងារ ដើម្បីបង្កើតបេឡាសោធននិងធានាសុខុមាលភាពសង្គម ។

២- ការទូទាត់នានា ដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៦.- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ

ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែរបស់និយោជិតនិវាសនជនរួមមាន :

ក. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពកម្ពុជា

ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពបរទេស

គ. ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីឬប្រាក់រំដោះ ដែលនិយោជកបានបើកឱ្យនិយោជិត ។ ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីឬប្រាក់រំដោះ ត្រូវបូកបន្ថែមលើបៀវត្សជាប់ពន្ធនៃខែដែលប្រាក់ទាំងនោះបានបើក ហើយត្រូវកាត់បន្ថយពីប្រាក់បៀវត្សក្នុងខែដែលនិយោជិតបានបង់សងវិញ ។

២- ផ្អែកលើការបង្ហាញភស្តុតាងនៃស្ថានភាពគ្រួសារ និយោជិតនិវាសនជនណាមួយដែលមាន :

ក. កូនស្ថិតក្នុងបន្ទុកនាពេលដែលត្រូវបង់ពន្ធ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធចំនួន ៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល) ក្នុងកូនម្នាក់ៗក្នុងមួយខែ ។

ខ. សហព័ទ្ធដែលធ្វើតែជាមេផ្ទះ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធចំនួន៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល) សម្រាប់តែម្នាក់ក្នុងមួយខែ ។

៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធរួមមានប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា ដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៤៧.- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែរបស់និយោជិត

សម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ត្រូវកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែនិងត្រូវកាត់ទុកដោយនិយោជក តាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ ដូចតទៅ :

ភាគបៀវត្សប្រចាំខែត្រូវជាប់ពន្ធ				អត្រាពន្ធ
ពី	០ ៛ ០០	ដល់	៥០០.០០០ ៛ ០០	០%
ពី	៥០០.០០១ ៛ ០០	ដល់	១.២៥០.០០០ ៛ ០០	៥%
ពី	១.២៥០.០០១ ៛ ០០	ដល់	៨.៥០០.០០០ ៛ ០០	១០%
ពី	៨.៥០០.០០១ ៛ ០០	ដល់	១២.៥០០.០០០ ៛ ០០	១៥%
		លើសពី	១២.៥០០.០០០ ៛ ០០	២០%

មាត្រា ៤៨.- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម

ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ជារៀងរាល់ខែនិយោជកត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធតាមកាលកំណត់តាមអត្រា ២០ភាគរយ នៃតម្លៃសរុបរបស់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានផ្តល់ឱ្យនិយោជិតទាំងអស់ ។ តម្លៃនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម គឺជាតម្លៃទីផ្សាររួមទាំងពន្ធអាករទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤៩.- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន

វៀរលែងតែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនប្រាក់ពន្ធត្រូវកាត់ទុកដោយអ្នកបើកប្រាក់ឱ្យតាមអត្រា ១៥ភាគរយ លើរាល់ការទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣ មាត្រា៤៦ នៃច្បាប់នេះ ។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ គឺជាពន្ធចុងក្រោយនៃពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់អនិវាសនជនជាអ្នកទទួលប្រាក់បៀវត្ស ។

មាត្រា ៥០.- ឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេស និងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សដែលត្រូវបង់ទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាតែមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ក. ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ឥណទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលអំពីប្រភពកម្ពុជានិងប្រភពបរទេសមកគិត

ខ. ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សដែលបានបង់នៅប្រទេសក្រៅ គឺជាចំនួនដែលទាបជាងគេ ក្នុងចំណោម ៖

- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ
- ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសរុបពីគ្រប់ប្រភព ក្នុងរយៈពេលជាមួយគ្នា ដែលគណនាតាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់នេះ ទៅគុណនឹងផលធៀបរវាងប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះនិងប្រាក់បៀវត្សសរុបពីគ្រប់ប្រភព ។

ការបង្វិលសងឥណទានពន្ធបរទេសអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនបានបំពេញបែបបទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់និយោជកនិងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នៃទីកន្លែងបំពើការងារនៅឯបរទេស ។

ផ្នែកទី៤

កាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកនិងនិយោជិត

មាត្រា ៥១.- ហេតុបណ្តាលអោយជាប់ពន្ធ

ការបើកបៀវត្ស បង្កើតជាហេតុបណ្តាលឱ្យជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៥២.- បំណុលពន្ធ និង កាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ

បំណុលពន្ធនិងកាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ពន្ធនេះ គឺជាបំណុលរបស់រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្ស រួមទាំងរូបវន្តបុគ្គលបរទេសផង លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។

២- ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សត្រូវប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុកជាមុនជារៀងរាល់ខែ ដោយនិយោជកនៅរាល់ពេលបើកប្រាក់បៀវត្ស ។

៣- ប្រសិនបើនិយោជកស្នាក់នៅបរទេស តំណាងសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលនិយោជកបានចាត់តាំង គឺជាអ្នកទទួលភារៈកាត់ទុកពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្សទៅឱ្យនិយោជិតនិងបង្វែរប្រាក់ពន្ធទាំងនោះជូនរដ្ឋ ។

៤- និយោជកឬតំណាងនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់និយោជកបរទេស ហើយនិងនិយោជិតត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាក្នុងការបង់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយពុំកំណត់ថាប្រាក់

បៀវត្សបានបើកឱ្យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬនៅបរទេសឡើយ ។ ក្នុងករណីមិនបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និយោជកត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះច្បាប់នេះ ទោះបីជាប្រាក់ពន្ធត្រូវបានបង់ដោយនិយោជិតរួចហើយក្តី ។

មាត្រា ៥៣.- ការបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក

ប្រាក់ពន្ធកាត់ទុកដែលទាក់ទងជាមួយការបើកប្រាក់បៀវត្សធ្វើឡើងក្នុងខែណាមួយ ត្រូវបង់យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅទីកន្លែងនៃលំនៅដ្ឋានឬគ្រឹះស្ថានជាគោលដើមនៃអ្នកទទួលភារៈកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធនេះ ។

មាត្រា ៥៤.- ការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ការកាន់បញ្ជិកា និង របាយការណ៍

គ្រប់និយោជកដែលបើកប្រាក់បៀវត្សត្រូវជាប់ពន្ធ ត្រូវទទួលបំពេញភារកិច្ច :

១- កាត់ទុកប្រាក់ពន្ធមុនពេលបើកបៀវត្ស ។

២- រាយការណ៍ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនិងនិយោជិតអំពីស្ថានភាពប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក ។

៣- កាន់កាប់និងថែរក្សាបញ្ជីកាដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ជំពូកទី៧

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៥.- បន្ទុកអាករ

ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៨ តទៅ នឹងត្រូវបានបង្កើតអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ៥៦.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទបញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម :

១- ពាក្យ "ទំនិញ" សំដៅដល់ទ្រព្យរូបី ក្រៅពីដីធ្លីនិងប្រាក់កាស ។

២- ពាក្យ "សេវា" សំដៅដល់ការផ្តល់អ្វីមួយដែលមានតម្លៃក្រៅពីទំនិញ ដីធ្លីនិងប្រាក់កាស ។

៣- ពាក្យ "ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ" សំដៅដល់ការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្នុងឋានៈជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទំនិញ ទោះបីមានសំណងឬគ្មានសំណងក្តី ។ ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបន្ទាប់បន្សំដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ។

៤- ពាក្យ "ការផ្គត់ផ្គង់សេវា" សំដៅដល់ការផ្គត់ផ្គង់ ដែលមិនមែនជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ដីធ្លីឬប្រាក់កាស ដែលធ្វើឡើងដើម្បីបានទទួលសំណងអ្វីមួយ ។ ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវា ត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់សេវា ។

៥- ពាក្យ "បុគ្គល" សំដៅដល់បុគ្គលឬក្រុមបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្ម ហើយនិងបុគ្គលណាមួយទៀត ដែលទាក់ទិនជាមួយបុគ្គលនោះ ។

៦- ពាក្យ "ទាក់ទិន" ចំពោះបុគ្គលណាមួយ មានន័យថា :

ក. បុគ្គលណាមួយដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់នៃបុគ្គលដែលលើកយកមកពិចារណា

ខ. មានការគ្រប់គ្រងរួមគ្នាឬមាននាយករួមគ្នាជាមួយបុគ្គល

គ. ជាសមាជិកគ្រួសារឬជាសហព័ន្ធឬជាសមាជិកក្រុមគ្រួសារនៃសហព័ន្ធរបស់បុគ្គល

ឃ. បានទិញចាប់ពី ៣០ភាគរយ ឡើងទៅ នៃធាតុចេញសរុបរបស់បុគ្គល ក្នុងរយៈពេលបីខែបន្តបន្ទាប់ ។

៧- ពាក្យ "អាករ" ក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

មាត្រា ៥៧.- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ មានដូចតទៅ :

១- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ ។

២- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រនិងការលក់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រ ដែលទាក់ទិននឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ ។

៣- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈដែលជាកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ ។

៤- សេវាធានារ៉ាប់រង ។

៥- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៦- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធគយ ក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៧. សកម្មភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៨.- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូត និងអង្គការអន្តរជាតិ

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ការនាំចូលនូវទំនិញសម្រាប់ឬដោយបេសកកម្មទូតនិងកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិនិងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា សម្រាប់យកមកប្រើនៅក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់ខ្លួន ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ។ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតែក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់អំពីប្រធានបេសកកម្មឬនាយកដ្ឋានពន្ធដារថា ទំនិញទាំងនោះបាននាំចូលមកសម្រាប់គោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ខាងលើនេះមែន ។

២- ការនាំចូលទំនិញសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលិកផ្លូវការនៃបេសកកម្មឬអង្គការ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះតែមុខទំនិញទាំងឡាយ ដែលមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញ ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី២

គោលការណ៍ទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម

មាត្រា ៥៩.- បុគ្គលជាប់អាករ

បុគ្គលជាប់អាករ សំដៅដល់បុគ្គលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ហើយដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦០ នៃច្បាប់នេះ ។

បុគ្គលដែលជាប់ពន្ធតាមរបបប៉ាន់ប្រមាណ អាចស្នើសុំឱ្យចាត់ជាបុគ្គលជាប់អាករបាន ។ លក្ខខណ្ឌនិងនីតិវិធីសម្រាប់ការស្នើសុំនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ និយោជិតមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករទេ ចំពោះសកម្មភាពដែលបានបំពេញក្នុងឋានៈជានិយោជិត ។

មាត្រា ៦០.- ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ

លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្សេង នៅក្នុងជំពូកនេះ ពាក្យ"ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ" សំដៅដល់ :

១. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២. ការដកយកទំនិញមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ ។

៣. ការផ្តល់ជាអំណោយឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិត នូវទំនិញឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ ។

៤. ការនាំចូលទំនិញមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៦១.- តម្លៃជាប់អាករ

តម្លៃជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- តម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ គឺជាថ្លៃទំនិញឬសេវា ដែលអ្នកលក់យកពីអ្នកទិញ ។ តម្លៃជាប់អាកររួមមានបន្ទុកដឹកជញ្ជូន ហើយនិងខ្ចប់ផ្សេងទៀត ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យអ្នកលក់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់នោះ រួមបញ្ចូលទាំងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន លើកលែងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។ នីតិវិធីសម្រាប់ធ្វើការកែតម្រូវតម្លៃជាប់អាករនៅពេលផ្គត់ផ្គង់ឬក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

២- ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករជាសំណងអ្វីមួយក្រៅពីប្រាក់កាស ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់អ្នកលក់ សំណងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងតម្លៃជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារ ។

៣- តម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញនាំចូល គឺជាតម្លៃគយរួមបញ្ចូលទាំងតម្លៃធានារ៉ាប់រងនិងដឹកជញ្ជូន ដោយបូកបន្ថែមនូវពន្ធគយនិងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ។ បើសិនជាគ្មានតម្លៃគយកែតម្រូវនេះទេ ត្រូវកំណត់យកតាមតម្លៃទីផ្សារ ។

៤- បើសិនជាតម្លៃជាប់អាករបស់ទំនិញឬសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់មិនកំណាងឱ្យតម្លៃពិតទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់ចេញនូវតម្លៃមួយសម្រាប់ទំនិញឬសេវា ហើយតម្លៃនោះត្រូវចាត់ទុកជាតម្លៃត្រឹមត្រូវ រហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្សេងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានយល់ព្រមផង ។

៥- តម្លៃជាប់អាករនៃទំនិញប្រើរួចហើយ ដែលបុគ្គលជាប់អាករបានទិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីលក់ជាប្រចាំឬលក់ជំនួសមុខឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាចំនួនលំអៀងរវាងថ្លៃលក់និងថ្លៃទិញឬប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការលក់ទំនិញនោះ ។

មាត្រា ៦២.- ពេលផ្គត់ផ្គង់

ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវតែកំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ។

២- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា គឺជាពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រឬជាពេលដែលអ្នកលក់បានចេញវិក្កយបត្រ ប្រសិនបើវិក្កយបត្រនោះត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ ។

៣- វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវចេញយ៉ាងយឺតបំផុតកាថ្ងៃក្រោយការបញ្ជូនទំនិញ ឬការបំពេញសេវាឬក្រោយការទូទាត់ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ធ្វើឡើងមុនការបញ្ជូនទំនិញឬការបំពេញសេវា ។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនទំនិញពុំមានវិក្កយបត្រភ្ជាប់ជាមួយទេ ត្រូវមានភ្ជាប់ឯកសារបញ្ជូនទំនិញដែលបានកត់ត្រាត្រឹមត្រូវក្នុងទិនានុប្បវត្តិបញ្ជូនទំនិញ ។

៤- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា ដែលធ្វើឡើងជាបន្តឬដែលមានការទូទាត់ច្រើនលើក ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៥- ចំពោះការនាំចូលទំនិញ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលអ្នកនាំចូលដាក់លិខិតប្រកាសជូនអាជ្ញាធរគយ ទៅតាមគោលការណ៍ជាធរមាន ។

មាត្រា ៦៣.- ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់

ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ចំពោះករណីដែលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវមានការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺបើសិនជាទំនិញស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនត្រូវបានចាប់ផ្តើម ។

២- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាសេវានោះបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយឡែកតែ :

ក. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនិងអចលនទ្រព្យ ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅ

ខ. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនិងការដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងនៃការដឹកជញ្ជូននោះ ។

៣- ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ផ្នែកទី៣

អត្រាអាករ និងការកំណត់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៦៤.- អត្រាអាករ

អត្រាអាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ០ ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗចំពោះទំនិញនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយនិងការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករ ដែលបានបំពេញនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៣ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចប្រើប្រាស់ឯកសារមួយចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានការនាំចេញជាក់ស្តែងមែន ក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ សេចក្តីបញ្ជាក់ការនាំចេញរបស់ទីចាត់ការគយនិងរដ្ឋាករ ឯកសារនាំចូលរបស់ប្រទេសនាំចូល លិខិតឥណទានបានប្រើប្រាស់និងការទូទាត់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបានទទួល ។

មាត្រា ៦៥.- ឥណទានអាករលើធាតុចូល និង ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ

ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើទំនិញនិងសេវា សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៀតបានផ្គត់ផ្គង់ឱ្យឬប្រាក់អាករដែលបានបង់ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំចូលលើទំនិញ ឬសេវានាំចូលសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ត្រូវក្លាយជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសម្រាប់កាត់កងចេញពីអាករលើធាតុចេញ ។ ធាតុចូលមានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានទិញចូល ហើយធាតុចេញមានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានលក់ចេញ ។

២- ក្នុងករណីទំនិញនិងសេវាទិញចូលត្រូវបានប្រើប្រាស់មួយចំណែកជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនិងមួយចំណែកទៀតជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ឥណទានអាករត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតែចំពោះចំណែកដែលបានប្រើប្រាស់ជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ។

មាត្រា ៦៦.- ការកំណត់ប្រាក់អាករ

ប្រាក់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- អាករដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាបំណុលចំពោះរដ្ឋនៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ។

២- ប្រាក់អាករត្រូវបង់ជូនរដ្ឋ ស្មើនឹង ប្រាក់អាករលើធាតុចេញសរុបតាមអត្រាក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ដកឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលបានអនុញ្ញាតសរុបក្នុងខែជាមួយគ្នា ។

មាត្រា ៦៧.- អចលកម្មប្បីដែលឈប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម

ក្នុងករណីអចលកម្មប្បីនៃអាជីវកម្មណាមួយដែលបានទទួលឥណទានអាករ ដូចក្នុងមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវឈប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលជាប់អាករ ទ្រព្យនោះត្រូវចាត់ទុកថាបានលក់និងត្រូវជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារនៅពេលឈប់ប្រើការនោះ ។

មាត្រា ៦៨.- ឯកសារចាំបាច់សំរាប់សុំឥណទានអាករលើធាតុចូល

សំណើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូល ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ :

១- វិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលបានធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា៧៨ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ប្រតិវេទន៍គយសម្រាប់ការនាំចូល ដែលអាជ្ញាធរគយបានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។ ប្រតិវេទន៍នោះត្រូវមានចុះឈ្មោះបុគ្គលជាប់អាករ ដែលជាអ្នកទទួលទំនិញឬជាអ្នកនាំចូលនិងចំនួនប្រាក់ពន្ធអាករដែលបានបង់នៅពេលនាំចូល ។

មាត្រា ៦៩.- អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតអោយប្រើជាឥណទាន

អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើជាឥណទាន រួមមានប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើការចំណាយទទួលភ្ញៀវ កំសាន្តឬសំរាកលំហែ ការទិញរថយន្តឬការទិញផលិតផលពេលសិលាមួយចំនួន ។

ផ្នែកទី៤
ការបង់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៧០.- ការដាក់លិខិតប្រកាសអាករលើតំលៃបន្ថែមប្រចាំខែ

លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់ខែណាមួយ ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធយ៉ាងយឺតត្រឹមថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់ ហើយត្រូវបង់ប្រាក់អាករទៅតាមចំនួនដែលបានប្រកាសនៅពេលដាក់លិខិតប្រកាសនោះ ។

មាត្រា ៧១.- ការចាត់ចែងចំពោះចំនួនឥណទានលើស

បើសិនជាអាករលើធាតុចូលដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់តាមមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនខ្ពស់ជាងអាករលើធាតុចេញដែលបុគ្គលនោះប្រមូលសម្រាប់ខែណាមួយ :

១- ចំនួនលើសត្រូវប្រើជាឥណទានអាករចំពោះប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបុគ្គលនៅជំពាក់ខែកន្លងទៅ ។

២- ចំនួនលើសដែលនៅសល់ទៀតនោះ ត្រូវចាត់ទុកជាឥណទានអាករលើធាតុចូលនៃមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ខែបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៧២.- ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអោយអ្នកនាំចេញ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបង្វិលសងនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសប្រចាំខែ តាមការស្នើសុំរបស់បុគ្គលជាប់អាករដែលមានសកម្មភាពនាំចេញជាសំខាន់ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបានបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ក្នុងការនាំចេញ ហើយនិងបានប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវនូវកាតព្វកិច្ចកាន់បញ្ជីកានិងឯកសារផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៧៣.- ការបង្វិលសងប្រាក់អាករក្នុងករណីមានឥណទានអាករលើស ចាប់ពី៣ខែឡើងទៅ

បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសចាប់ពី ៣ខែឡើងទៅ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករនៅដំណាច់ខែទី៣ ឬនៅក្នុងខែណាមួយជាបន្តមកទៀត ។ ដើម្បីឱ្យមានតម្លៃអនុវត្តសម្រាប់ខែណាមួយ ពាក្យសុំត្រូវដាក់ស្នើក្នុងរយៈពេល២០ថ្ងៃក្រោយដំណាច់ខែទាំងនោះ ។

មាត្រា ៧៤.- ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអោយបេសកកម្មទូត និង អង្គការអន្តរជាតិ

បេសកកម្មទូតឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា អាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករលើទំនិញដែលបានទិញនៅក្នុងស្រុក ដែលនឹងមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអាចអនុវត្តទៅបានតែក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់អំពីប្រធានបេសកកម្មជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធថា ទំនិញត្រូវបានទិញមកសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់អង្គភាពសាមី ។

មាត្រា ៧៥.- ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូល និង ការបង់អាករ

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់អាករ ដែលកំណត់ដោយមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ លើរាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូលបានអនុវត្ត ។

២- លក្ខខណ្ឌពិសេសបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញចំពោះប្រាក់អាករ ក្នុងករណីដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់គ្មានធ្វើអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬក្នុងករណីដែលមានឧបសគ្គផ្សេងទៀតដល់ការប្រមូលប្រាក់អាករអំពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៣- បុគ្គលណាមួយដែលបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា ក្នុងនាមម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនិងមិនមែនក្នុងឋានៈជានិយោជិតរបស់គេទេនោះ ហើយដែលមានការគ្រប់គ្រងលើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់នោះ ។

ផ្នែកទី៥

បទប្បញ្ញត្តិខាងរដ្ឋបាល

មាត្រា ៧៦.- ការចុះបញ្ជី

គោលការណ៍ស្តីពីការចុះបញ្ជី ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បុគ្គលជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៩ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីសម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមឱ្យបានស្រេចបាច់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះក្លាយជាបុគ្គលជាប់អាករ ។ វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ការចុះបញ្ជីនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

២- ចំពោះបុគ្គលដែលមានការតម្រូវឱ្យធ្វើការចុះបញ្ជី ហើយដែលមិនបានធ្វើការចុះបញ្ជីនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការចុះបញ្ជីបុគ្គលនោះ ចាប់តាំងពីពេលដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី ។ បុគ្គលដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីតាមបែបនេះ ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រាក់អាករទាំងអស់ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី ។

៣- បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករណាមួយដែលបានចុះបញ្ជីតាមមាត្រានេះ យល់ឃើញថាខ្លួនមិនត្រូវជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ឆ្នាំចរន្តនិងឆ្នាំបន្ទាប់ទេ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំលុបការចុះបញ្ជីវិញ ។

៤- សម្រាប់ក្រុមបុគ្គលទាក់ទិន ២នាក់ឬច្រើននាក់ ដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើននាក់ មិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចាត់ទុកបុគ្គលជាប់អាករណាមួយថាបានចុះបញ្ជីសម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច

ទាក់ទិនទាំងមូលឬភាគណាមួយ ។ បើសិនជាក្នុងបុគ្គលទាក់ទិនណាម្នាក់ជាបុគ្គលជាប់អាករទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចុះបញ្ជីនូវបុគ្គលក្នុងក្រុម ម្នាក់ឬច្រើននាក់ សម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទិនទាំងមូលឬភាគណាមួយ ។

៥- សម្រាប់គោលដៅនៃការចុះបញ្ជីនិងដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផង ចំពោះបុគ្គលជាប់អាករមួយក្រុមដែលជាប់ទាក់ទិនគ្នាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៦ នៃច្បាប់នេះ សកម្មភាពរបស់សមាជិកនានានៅក្នុងក្រុមអាចចាត់ទុកជាសកម្មភាពរបស់សមាជិកជ្រើសតាំងតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីនេះសមាជិកម្នាក់ៗនៅក្នុងក្រុមត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នានិងយ៉ាងពេញលេញចំពោះការប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៧៨.- វិក្កយប័ត្រអាករលើតំលៃបន្ថែម

គោលការណ៍ស្តីពីវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- បុគ្គលជាប់អាករដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចេញវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលមានចុះលេខរៀងត្រឹមត្រូវឱ្យទៅអ្នកទិញ ។

២- វិក្កយប័ត្រដែលកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ បានតម្រូវឡើងសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ណាមួយ ត្រូវដាក់ចំណងជើងថា "វិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម" ហើយត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ ៖

ក. ឈ្មោះនិងលេខចុះបញ្ជីរបស់អ្នកលក់

ខ. កាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រ

គ. ឈ្មោះរបស់អ្នកទិញឬរបស់និយោជិតឬភ្នាក់ងាររបស់អ្នកទិញ

ឃ. បរិមាណ សេចក្តីបរិយាយនិងថ្លៃលក់ ទំនិញឬសេវា

ង. តម្លៃសរុបដែលមិនទាន់គិតអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ហើយនិងអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ច. តម្លៃជាប់អាករសរុប បើសិនជាខុសគ្នាពីចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ង នៃកថាខ័ណ្ឌនេះ

ឆ. ប្រាក់អាករត្រូវបង់

ជ. កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា បើសិនជាខុសគ្នាពីកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រ ។

៣- បុគ្គលទាំងឡាយមិនអាចចេញវិក្កយប័ត្រ ឬឯកសារផ្សេងទៀតបញ្ជាក់នូវទឹកប្រាក់ណាមួយថាជាប្រាក់អាករលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាបានទេ លើកលែងតែបុគ្គលនោះជាបុគ្គលជាប់អាករបានចុះបញ្ជីស្របតាមមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់នេះ ហើយទំនិញឬសេវាផ្គត់ផ្គង់ គឺជាទំនិញឬសេវាជាប់អាករ ។

៤- ក្រៅអំពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជាវិក្កយប័ត្រណាមួយត្រូវបានប្រកាសអះអាងដោយក្លែងបន្លំថាជាវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយវិក្កយប័ត្រនោះបានបង្ហាញថាមានទឹកប្រាក់អាករមួយចំនួនត្រូវបង់ បុគ្គលអ្នកចេញវិក្កយប័ត្រត្រូវបង់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងរយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រនូវទឹកប្រាក់ដែលបានចុះលើវិក្កយប័ត្រនោះ ទោះបីជាទឹកប្រាក់អាករត្រូវបង់មែនឬមិនមែនក្តី ។

៥- ក្នុងករណីមានការលក់រាយដែលក្នុងនោះការលក់ភាគច្រើនមិនបានធ្វើជាមួយបុគ្គលជាប់អាករ វិក្កយប័ត្រដែលតម្រូវដោយកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានបំពេញគ្រប់គ្រាន់ បើសិនជាអ្នកលក់បានផ្តល់បង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់លំអិតសម្រាប់បញ្ជីបេឡាឬក៏ឯកសារផ្សេងទៀត ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៦- ចំពោះការនាំចូល ប្រតិវេទន៍គយដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវនិងដែលមានសេចក្ដីបញ្ជាក់អំពីការបង់ប្រាក់អាករ ត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារត្រួតពិនិត្យដើម្បីកំណត់លក្ខណៈអាចទទួលបានឥណទានអាករ ។

មាត្រា ៧៨.- ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវរងទោសទណ្ឌដូចតទៅ :

១- ក្រៅអំពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជារដ្ឋបាលសារពើពន្ធរកឃើញជាលើកទី២ថា គ្រឹះស្ថានណាមួយរបស់បុគ្គលជាប់អាករ មិនបានចេញវិក្កយបត្រតាមការតម្រូវនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបិទគ្រឹះស្ថាននោះក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើសពីប្រាំពីរថ្ងៃ ។

២- បើសិនជាគ្រឹះស្ថានណាមួយ ដែលធ្លាប់ត្រូវបានបិទដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ នៅតែប្រព្រឹត្តបទល្មើសបែបនោះជាថ្មីទៀត គ្រឹះស្ថាននោះអាចត្រូវបានបិទជាថ្មីទៀត ក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើសពីប្រាំពីរថ្ងៃ ។

មាត្រា ៧៩.- បញ្ជី កំណត់ត្រា និង ពត៌មាន

គោលការណ៍ស្ដីពីបញ្ជីកំណត់ត្រាពត៌មាន សម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- សម្រាប់គោលដៅបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយក្នុងជំពូកនេះ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវរក្សាទុកនូវច្បាប់ចម្លងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានធ្វើចេញនិងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានទទួល ។

២- បុគ្គលជាប់អាករត្រូវកត់ត្រានិងរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ នូវបញ្ជី កំណត់ត្រានៃរាល់កិច្ចការជំនួញដែលបានធ្វើ ហើយត្រូវមានគណនីតាមដានទឹកប្រាក់អាករដែលបានប្រមូលលើការលក់និងទឹកប្រាក់អាករដែលបានបង់លើការទិញទំនិញរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងសេចក្ដីកែតម្រូវផ្សេងៗលើតម្លៃលក់ឬទឹកប្រាក់អាករ នៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- កិច្ចការដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើប្រចាំថ្ងៃ ហើយត្រូវធ្វើការបូកសរុបនិងគណនាសមតុល្យនៅដំណាច់ខែនីមួយៗ ។ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើជាវៀងរាល់ខែ នូវសម្រង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមនៅតាមបែបបទកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៤- វិក្កយបត្រ កំណត់ត្រានិងឯកសារផ្សេងទៀត ដែលជាប់ទាក់ទងនិងអាករនេះ ត្រូវរក្សាទុកតាមលំដាប់ថ្ងៃខែ តាមបែបបទនិងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំយ៉ាងតិចក្រោយការបញ្ចប់កិច្ចការជំនួញចុងក្រោយបំផុត ដែលជាប់ទាក់ទងនិងឯកសារទាំងនេះ ។

៥- ឯកសារនិងកំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលត្រូវរក្សាទុកតាមមាត្រានេះ ហើយនិងឯកសារនិងកំណត់ត្រាឯទៀត ដែលទាក់ទងនិងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គល ត្រូវផ្ដល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រួតពិនិត្យនៅពេលមានសំណើ ។

មាត្រា ៨០.- វិធានពិសេសសំរាប់ការនាំចូល

បទបញ្ញត្តិនានានៃជំពូកនេះ ដែលទាក់ទងនិងការនាំចូលត្រូវគ្រប់គ្រងដោយនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករ នៅតាមបែបបទដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨១.- ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម

វិធាននៃការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ឈប់អាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករបានធ្វើការចុះបញ្ជី បុគ្គលនោះត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសមួយទៅតាមទម្រង់ដែលបានកំណត់ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវពត៌មាន

ព័ត៌មានអំពីការលក់និងការទិញនានា ក្រោយពីការប្រកាសសារពើពន្ធចុងក្រោយបំផុតនិងព័ត៌មានអំពីទំនិញទាំងអស់នៅក្នុងស្តុកដែលមិនទាន់បង់អាករឬដែលបានទទួលឥណទានអាកររួចហើយ ព្រមទាំងបង់ប្រាក់អាករដល់កំណត់ទាំងនោះ ។

២- វិធាននិងនីតិវិធី សម្រាប់ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ការលុបឈ្មោះពីបញ្ជី ហើយនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកតំណាងតាមផ្លូវការ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨២.- ការផ្ទេរអាជីវកម្ម

ការផ្ទេរអាជីវកម្មពីបុគ្គលម្នាក់ទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត ស្របតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យមិនត្រូវជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមទេ ។ វិធាននិងនីតិវិធីនៃការជូនដំណឹងអំពីការផ្ទេរ ការចុះបញ្ជីរបស់បុគ្គលអ្នកទទួលអាជីវកម្ម ការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលអ្នកផ្ទេរអាជីវកម្ម ការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលអ្នកទទួលអាជីវកម្មនិងកិច្ចការផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨៣.- កិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាករ

គោលការណ៍អនុវត្តចំពោះកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវអាករតាមមាត្រា៥៥ នៃច្បាប់នេះ លើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនានា ក្រោមកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាករនេះ បើសិនជាការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅចំឬនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាករ ។

២- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃមាត្រានេះ ប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបានកត់ត្រាក្រៅពីកិច្ចសន្យា ត្រូវចាត់ទុកជាសងបន្ថែមចំពោះមុខទំនិញឬសេវាដែលបានទិញនិងជាកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់របស់អ្នកទិញចំពោះអ្នកលក់ ។

មាត្រា ៨៤.- ឥណទានអាករចំពោះទំនិញស្តុក

ឥណទានអាករចំពោះទំនិញស្តុកត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ចំពោះបុគ្គលទើបបានចុះបញ្ជី ហើយនៅថ្ងៃចុះបញ្ជីនោះ មានស្តុកទំនិញដែលបានបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមឬអាករលើផលរបររួចហើយ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករចំពោះប្រាក់អាករដែលបានបង់លើស្តុកទាំងនោះ បន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានត្រួតពិនិត្យឃើញថាវិក្កយប័ត្រឬច្បាប់ចម្លងនៃប្រតិវេទន៍គយរបស់ទំនិញទាំងនោះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ ។

២- បើមានការឯកភាពចំពោះលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនៃឯកសារទាំងនោះហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករ ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ដែលបានធ្វើក្នុងអំឡុង៦០ថ្ងៃ មុនថ្ងៃចុះបញ្ជី ឬមុនថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។ ឥណទានអាករនេះអាចយកទៅប្រើក្នុងប្រកាសសារពើពន្ធទាំងឡាយសម្រាប់អាករនេះ ទៅតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ជំពូកទី៤

វិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ និងលើ ច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែប្រែអាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន មកជាអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន

មាត្រា ៨៥.-

ចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់នេះ អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៩៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវហៅថា "អាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន"វិញ ហើយមាត្រាមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដូចមានចែងក្នុងជំពូកនេះ ។

មាត្រា១៨ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

- ៣០ភាគរយ សម្រាប់រថយន្តដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងធំជាង ២.០០០ cc ព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់សម្រាប់ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ
- ២០ភាគរយ សម្រាប់ផលិតផលពេលសិលា និងរថយន្ត ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងចាប់ពី ២.០០០ cc ចុះក្រោម ព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់សម្រាប់ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ
- ១០ភាគរយ សម្រាប់ភេសជ្ជៈ បារីគ្រប់ប្រភេទ សណ្ឋាគារនិងសេវាលំហែកំសាន្តផ្សេងៗ ព្រមទាំងយានយន្តគ្រប់ប្រភេទនិងគ្រឿងបន្លាស់ ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧.០២ ៨៧០៤-២១ ដល់ ៨៧០៤-៩០ ៨៧០៦ ៨៧០៨ ៨៧១៤និង៨៧១១ ដែលមានស៊ីឡាំងចាប់ពី ១២៥ cc ឡើងទៅ
- ២ភាគរយ សម្រាប់ថ្លៃលក់សំបុត្រក្នុងស្រុក លើការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅបរទេស សេវាទូរគមនាគមន៍ពីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅបរទេស ។

ពាក្យ "ថ្លៃលក់កត់ត្រាក្នុងវិក្កយប័ត្រ" ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រា២១ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែជា "ថ្លៃលក់ចេញពីរោងចក្រកត់ត្រាក្នុងវិក្កយប័ត្រ" ។

បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២១ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

"៣- សេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺថ្លៃក្នុងវិក្កយប័ត្រនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់" ។

ពាក្យ "ចំពោះទំនិញផលិត" ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ ក្នុងមាត្រា២២ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែជា "ចំពោះទំនិញផលិតនិងសេវាផ្គត់ផ្គង់" ។

បន្ថែមកថាខណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២៣ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

"៣- អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ចំពោះសេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ។

បន្ថែមកថាខណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២៤ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

"៣- ចំពោះសេវាទូរគមនាគមន៍និងដឹកជញ្ជូន នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបញ្ជីដោយឡែកដែលមានចុះកាលបរិច្ឆេទនិងតម្លៃនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់ពីចំណុចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅចំណុចនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ។

ផ្នែកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែប្រែអាករលើផលរបរ

មាត្រា ៨៦.-

អាករលើផលរបរ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០៦ នស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

១- លុបកថាខណ្ឌ២ ក្នុងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ។

២- ពាក្យ "តម្លៃក្រៅពន្ធ" ក្នុងមាត្រា៤៦ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែថា "តម្លៃមានពន្ធគយនិងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន" ។

៣- បន្ថែមកថាខណ្ឌខាងក្រោម ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

"នាយកដ្ឋានពន្ធដារអាចប្រមូលអាករលើការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តទោសទណ្ឌលើរាល់ទំនិញដែលដាក់លក់នៅក្នុងទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអ្នកលក់ពុំមានឯកសារបញ្ជាក់គ្រប់គ្រាន់ថាបានបង់អាករលើការប្រើប្រាស់នៅពេលនាំចូល" ។

៤- បន្ថែមកថាខណ្ឌ ង ដូចខាងក្រោម ក្នុងមាត្រា៤៩ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

"ង- ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ តទៅ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ត្រូវ :

- ប្រើវិធាននៃពេលផ្គត់ផ្គង់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះដែលចែងអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទដែលអាករត្រូវក្លាយជាបំណុលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ចំពោះរដ្ឋ ។

- ចេញវិក្កយបត្រស្របតាមវិធាននិងនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះ ដែលចែងអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

- ចាត់ទុកថាបានរំលោភការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងទទួលរងទោសទណ្ឌតាមមាត្រា១៣៣ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងករណីមិនប្រតិបត្តិតាមមាត្រា៤៩ កថាខណ្ឌ ង នេះ" ។

៥- ក្នុងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវបន្ថែមមួយកថាខណ្ឌក្នុងមាត្រា៣៣ ថា :

ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៨ តទៅ :

- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតប្រាកដ មិនត្រូវជាប់អាករលើផលរបរទេ

- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបផ្សេងទៀត ត្រូវជាប់អាករលើផលរបរតាមអត្រា ២ភាគរយ

- មាត្រា៤៤ មាត្រា៤៥ មាត្រា៤៦ មាត្រា៤៧និងមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ និងមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ជំពូកទី៩

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីរដ្ឋបាលនិងនីតិវិធីសារពើពន្ធ

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៧.- កម្មវត្ថុ

ត្រូវបានបង្កើតដោយបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ នូវសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នីតិវិធីនៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រាក់ពន្ធបានបង់ នីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទបទល្មើសនិងទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ ។

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះពន្ធគ្រប់ប្រភេទ វៀរលែងតែពន្ធដោយឡែកណាមួយដែលមានចែងផ្សេង ។

មាត្រា ៨៨.- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ :

១- ពាក្យ "ពន្ធ" មានន័យថា ពន្ធនិងអាករទាំងឡាយ ។

២- ពាក្យ "បុគ្គល" មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គល ។

៣- ពាក្យ "អ្នកជាប់ពន្ធ" មានន័យថាជាបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ពន្ធ ។

៤- ពាក្យ "រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ" មានន័យថាជាអគ្គការចាត់តាំងនៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។

៥- ពាក្យ "លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ" មានន័យថាជាឯកសារដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក បំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

៦- ពាក្យ "ភ្នាក់ងារកាត់ទុក" មានន័យថាជាបុគ្គលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យធ្វើការកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធចូលថវិកាក្នុងនាមនៃតតិយជន ។

៧- ពាក្យ "សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច" មានន័យថាជាសកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលធ្វើជានិច្ចកាលជាប់បន្តឬមួយដងម្តងគ្រា ដើម្បីរកឬមិនរកចំណេញ រួមការផ្គត់ផ្គង់ឬមានបំណងផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាឱ្យដល់បុគ្គលដទៃ ក្នុងគោលដៅដើម្បីបានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីមួយ ។

មាត្រា ៨៩.- កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ

បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាក់ទិននឹងបញ្ហាពន្ធ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តយល់ព្រមហើយ ត្រូវមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៩០.- ភាសាប្រើនៅក្នុងលិខិតប្រកាស និង ឯកសារសារពើពន្ធ

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធទាំងអស់ ក៏ដូចជាឯកសារនិងលិខិតទាក់ទងផ្សេងៗ ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការកំណត់ពន្ធ ការប្រមូលពន្ធនិងការបង្ខំឱ្យប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ពន្ធឬដែលជាប់ទាក់ទងនឹងបែបបទផ្សេងទៀតក្នុងការកំណត់ពន្ធ ត្រូវធ្វើជាភាសាខ្មែរ ។

ផ្នែកទី២

សិទ្ធិនិងភារកិច្ច

មាត្រា ៩១.- សិទ្ធិ និង ភារកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

សិទ្ធិនិងភារកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិដូចតទៅ :

ក. ត្រូវបានទុកជាការសម្ងាត់ ហើយត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់តែក្នុងគោលដៅដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ នូវព័ត៌មានទាំងឡាយទាក់ទិននឹងកិច្ចការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដែលបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ខ. ទទួលព័ត៌មានជាប្រចាំអំពីកិច្ចដំណើរការនៃប្រព័ន្ធពន្ធដារ ហើយនិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៦ និងមាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

គ. ទទួលព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនរួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងតវ៉ា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៨ និងមាត្រា១២២ នៃច្បាប់នេះ ។

ឃ. ប្តឹងតវ៉ាដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ចំពោះរាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៨ និងមាត្រា១២២ នៃច្បាប់នេះ ។

ង. បង់ពន្ធមិនឱ្យលើសពីបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០៧នៃច្បាប់នេះ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធមានភារកិច្ចដូចតទៅ :

ក. ចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១០១នៃច្បាប់នេះ ។

ខ. ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងផ្តល់ព័ត៌មានតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៨ និងមាត្រា១០៤ នៃច្បាប់នេះ ។

គ. បង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ឃ. កាន់កាប់ ថែរក្សានិងត្រូវបង្ហាញបញ្ជី លិខិតយុត្តិកានិងឯកសារផ្សេងៗ ដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា៩៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ង. បង្ហាញខ្លួនចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៨. បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា១០៧ មាត្រា១៣០ មាត្រា១៣១ និងមាត្រា១៣២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៩២.- អំណាច និង ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានដូចខាងក្រោមនេះ :

១. កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ លើអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦ និងមាត្រា១១៧ នៃច្បាប់នេះ ។

២. តម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបង្ហាញខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៣. កំណត់បញ្ជី និងឯកសារចាំបាច់នានានិងលិខិតយុត្តិការ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវកាន់រក្សាទុកនិងផ្តល់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៨ និងមាត្រា១០០ នៃច្បាប់នេះ ។

៤. ទាមទារឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជនផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៥. ចូលទៅផ្ទះឬគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ភ្នាក់ងារកាត់ទុកឬតតិយជន ដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០០ នៃច្បាប់នេះ ។

៦. ទទួលពីស្ថាប័នរដ្ឋទាំងឡាយនូវព័ត៌មានស្តីពីឬដែលទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៧. អនុវត្តវិធានការតឹងទារចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកនៅពេលដែលបុគ្គលនោះមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗតាមការតម្រូវនៃច្បាប់នេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០៩ ដល់មាត្រា១១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

៨. កំណត់ឡើងវិញនូវកិច្ចការជំនួញរវាងអ្នកជាប់ពន្ធទាំងឡាយដែលមានជាប់ទាក់ទង ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានភារកិច្ចដូចតទៅ :

១. ប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៣ នៃច្បាប់នេះ ។

២. រក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មាន ដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬតតិយជនបានផ្តល់ឱ្យ ហើយផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះអោយដល់តែបុគ្គលណាដែលបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៤ មាត្រា១២៨និងមាត្រា១៣៨ នៃច្បាប់នេះ ។

៣. ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក សំដៅធានាឱ្យការអនុវត្តបានសមស្របទៅតាមបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៤. បង្វិលសងវិញ ឬកាត់ជាឥណទានពន្ធ នូវប្រាក់ពន្ធដែលបង់លើស ដូចដែលមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

៥. ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១១៦ ដល់ មាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី៣

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

មាត្រា ៩៣.- ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ពន្ធដារ

ស្ថាប័នទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម :

- នាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានផ្តល់អំណាចឱ្យ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានភារកិច្ចប្រមូលពន្ធ អនុវត្តទោសទណ្ឌតាមការកំណត់នៃបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងប្តឹងទៅតុលាការ ក្នុងករណីមានការរំលោភច្បាប់ ។

មាត្រា ៩៤.- ភាពសម្ងាត់នៃព័ត៌មានពន្ធដារ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយនិងបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជាឬធ្លាប់ជាមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវរក្សាសម្ងាត់នូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលបានទទួលនៅក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ចជាផ្លូវការ ហើយអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យតែបុគ្គលដែលមាត្រានេះបានអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ ។

មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យចំពោះតែ :

១. មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នៅក្នុងពេលនិងក្នុងគោលដៅបំពេញភារកិច្ចតាមបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

២. អាជ្ញាធរព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់គោលដៅប្តឹងចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសពន្ធដារ ។

៣. តុលាការ នៅក្នុងដំណាក់ការជំនុំជម្រះក្តី ដើម្បីកំណត់ពន្ធត្រូវបង់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬក៏ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

៤. អាជ្ញាធរពន្ធដាររបស់ប្រទេសណាមួយទៀត ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។

បុគ្គលដែលបានទទួលព័ត៌មានពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត ដែលបានការអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាន ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវរក្សាសម្ងាត់លើព័ត៌មាននោះទៅតាមការកំណត់នៃមាត្រានេះ លើកលែងតែកំរិតអប្បបរមាណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាននេះ ។

ព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធអាចផ្តល់ទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀតបាន បើសិនមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៩៥.- ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ

លិខិតស្នាមឬការជូនដំណឹង ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានលក្ខណៈជាការដាក់ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនោះមានភារកិច្ចចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លុះណាតែលិខិតស្នាមឬការជូនដំណឹងនោះត្រូវបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនិងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

ក្នុងករណីដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ តម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យបុគ្គលលិខិតជូនដំណឹងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ លុះណាតែលិខិតនោះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដោយផ្ទាល់ដល់បុគ្គលនោះ ឬក៏បានផ្ញើតាមប្រៃសណីយ៍ជាលិខិតអនុសិដ្ឋ ទៅអាស័យដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនោះ ។

កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង ឬឯកសារផ្សេងៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់ឱ្យដល់ដៃបុគ្គល ។ ក្នុងករណីលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានផ្ញើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះត្រាលើលិខិតអនុសិដ្ឋរបស់ការិយាល័យប្រៃសណីយ៍ ដែលលិខិតអនុសិដ្ឋនោះត្រូវបានទទួលដោយអ្នកជាប់ពន្ធ ។

លិខិតជូនដំណឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ កាលបើល័ក្ខខ័ណ្ឌក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញរួចហើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនោះបដិសេធការប្រគល់ដោយផ្ទាល់ឬដោយលិខិតអនុសិដ្ឋក្តី ។

ក្នុងករណីដែលអាស័យដ្ឋានរបស់បុគ្គលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ហើយបុគ្គលមិនបានជូនដំណឹងដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ លិខិតជូនដំណឹងដែលបានបញ្ជូនទៅអាស័យដ្ឋាន ដែលបានស្គាល់ចុងក្រោយបង្អស់ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៩៦.- ការផ្សព្វផ្សាយ និង ការពន្យល់ណែនាំច្បាប់ពន្ធដារ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវរៀបចំសៀវភៅពន្យល់ខ្លីៗ ស្តីពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ ។

ចំពោះប្រភេទពន្ធណាមួយ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ថា គួរចុះធ្វើការពន្យល់ណែនាំនោះ មន្ត្រីពន្ធដារនៅតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវចុះអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានយល់អំពីកាតព្វកិច្ចនិងសិទ្ធិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះ ។

មាត្រា ៩៧.- ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធជាក់ស្តែង និង មានប្រសិទ្ធិភាព

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកសាងប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តមួយសម្រាប់មន្ត្រីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។ នីតិវិធីសម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស ។

មាត្រា ៩៨.- ការកាន់កត់ត្រា ការរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និង ឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាន់កាប់ កត់ត្រានិងរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការនិងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដូចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់និងត្រូវដាក់បញ្ជី និងឯកសារទាំងនោះតាមការតម្រូវ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីពិនិត្យ ។

ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលពុំមានកាតព្វកិច្ចកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យតាមប្លង់គណនេយ្យទូទៅនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកាន់និនានុប្បវត្តិដោយកត់ត្រាចុះតាមលំដាប់ថ្ងៃ ខែ នូវចំណូលនិងចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ដែលទាក់ទិននិងអាជីវកម្មទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ។

បុគ្គលដែលត្រូវកាន់កាប់ កត់ត្រាឬរក្សាទុកបញ្ជី ឯកសារនានាឬនិនានុប្បវត្តិ ដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឬបទប្បញ្ញត្តិដទៃ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជីឬឯកសារទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ គិតពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

វិក្កយប័ត្រត្រូវតែចេញឱ្យលើរាល់កិច្ចការជំនួញរវាងអ្នកជាប់ពន្ធនិងបុគ្គលដទៃទៀត ។ វិធាននិងខ្លឹមសារនៃវិក្កយប័ត្រ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាសេចក្តីរាយលំអិតនៃវិក្កយប័ត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុងនិនានុប្បវត្តិ ។

មាត្រា ៩៩.- សិទ្ធិទទួលពត៌មាន

ក្នុងគោលដៅកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើ

លិខិតជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធឬភតិយជនឱ្យ :

- ផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដូចជាព័ត៌មានស្តីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជនឬគណនីនៅធនាគារ

- បង្ហាញខ្លួននៅតាមពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងដើម្បីបង្ហាញឬផ្តល់ឯកសារឬទិន្នន័យដល់បុគ្គលនោះគ្រប់គ្រង ដែលមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ។

បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលបានតម្រូវដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវមានចុះឈ្មោះនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មនៃបុគ្គលអ្នកជាប់ពន្ធ (បើសិនជាមាន) ហើយនិងហត្ថលេខារបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលចេញលិខិតជូនដំណឹង ។

មាត្រា ១០០.- អំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេត

ចំពោះមុខ សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតនីមួយៗដោយមានលិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចូលទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ទីកន្លែងដែលបានចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ជាកន្លែងដែលបើកជាសាធារណៈ ឬទីកន្លែងដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ :

- នៅក្នុងពេលម៉ោងអាជីវកម្ម

- នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ស្របតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ និង ហេតុផលដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាដែលចៅក្រមបានចេញអោយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលបានចូល ដោយស្របច្បាប់នៅក្នុងទីកន្លែង ដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ អាច :

- ធ្វើសម្រង់ឬចម្លងឯកសារនានាដែលស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងនោះ

- រឹបអូស ឯកសារនានាឬវត្ថុតាងដទៃទៀត ដែលអាចក្លាយជាព័ត៌មានសម្រាប់កំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់

- ដាក់ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យផ្សេងៗឬបោះត្រាបិទសំគាល់ឃាត់ទុកទំនិញ បើសិនជាមានជាប់ទាក់ទងដល់ការអនុវត្តពន្ធណាមួយ

- ធ្វើសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសកម្ម វត្ថុធាតុដើម ផលិតផលកំពុងផលិត ផលិតផលសម្រេចនិងស្តុកដទៃទៀត ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចតម្រូវឱ្យស្ថាប័នធនាគារដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ ។

ពេលចូលទៅធ្វើការស៊ើបអង្កេត រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានអាកប្បកិរិយាសមរម្យ ចៀសវាងប្រការដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសនិងអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការស៊ើបអង្កេតដល់ទីកន្លែងនេះ ពុំត្រូវអនុវត្តឱ្យហួសកំរិតនៃការចាំបាច់ឡើយ ។

មាត្រា ១០១.- ភាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវទៅចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងកំឡុង១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបុគ្គលនោះចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ។

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការផ្លាស់ប្តូរអាស័យដ្ឋាន ទ្រង់ទ្រាយ នាមករណ៍ កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ការផ្ទេរ ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម សមាសភាពអ្នកគ្រប់គ្រង ឬអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការពន្ធដាររបស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ១០២.- លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី និង លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ

នៅពេលបានអនុវត្តការចុះបញ្ជីរួចរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញនូវលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីមួយ ដែលមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់បុគ្គល ។ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មនេះ ត្រូវយកទៅប្រើលើគ្រប់ឯកសារទាក់ទិននិងពន្ធដារ ។

គ្រប់នាយកដ្ឋានក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែប្រើលេខអត្តសញ្ញាណកម្មក្នុងមាត្រានេះ។ រាល់កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋ ត្រូវតែមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធទើបទុកជាបានការ ។

មាត្រា ១០៣.- សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី ចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ឱ្យចុះបញ្ជី ហើយពុំបានមកចុះបញ្ជី ក្នុងករណីនេះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធិភាពនៃការចុះបញ្ជី ។

ផ្នែកទី ៤

ប្រកាសសារពើពន្ធ

មាត្រា ១០៤.- ការរៀបចំ និង ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមទម្រង់ពេលវេលានិងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ។

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកជាប់ពន្ធឬតំណាងស្របច្បាប់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១០៥.- ការរៀបចំ និង ដាក់លិខិតប្រកាសព័ត៌មាន និង ឯកសារផ្សេងទៀត

បុគ្គលណាមួយដែលបានបើកប្រាក់អោយទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវលិខិតប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីការបើកប្រាក់នោះ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១០៦.- តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ

បុគ្គលដែលជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវមានសិទ្ធិជំនួសមុខឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បី :

- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
- បង្ហាញរបាយការណ៍ឬលិខិតស្នាមផ្សេងៗ
- បង់ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
- ធ្វើបណ្តឹងតវ៉ានិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

អ្នកជាប់ពន្ធអាចធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀត ឱ្យធ្វើសកម្មភាពជំនួសមុខខ្លួនក្នុងបញ្ហាពន្ធដារ ដោយមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ។ អ្នកជាប់ពន្ធអាចកំណត់ព្រំដែនសិទ្ធិអំណាចនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចតម្រូវឱ្យបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធលើមូលដ្ឋាននៃការផ្ទេរសិទ្ធិ ដាក់ជូនពិនិត្យនូវភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលជាតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួនឬបុគ្គលដែលបានទទួលការផ្ទេរសិទ្ធិពីខ្លួន រហូតដល់ពេលណាដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ ស្តីអំពីការលុបចោលនូវការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

បុគ្គលដែលជាតំណាងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចុះបញ្ជីនូវទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួននៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងកំឡុងពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលដែលទំនាក់ទំនងនោះបានកើតឡើង ។

ជំពូកទី ៥

ការប្រមូលពន្ធ

មាត្រា ១០៧.- ការបង់ពន្ធ

ការបង់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ នៅក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ។

២- បំណុលសារពើពន្ធ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។

៣- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤ មាត្រា១០៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៤- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងកំណត់ដោយប្រកាសនូវវិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បី:

ក. កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធ ដើម្បីចៀសវាងការខាតបង់ ដោយទារបំណុលពន្ធមិនបាន ។

ខ. ចាត់ទុកបំណុលពន្ធជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន ។

មាត្រា ១០៨.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬ បណ្ណាធិការ ឬ កម្មសិទ្ធិករ

ប្រសិនបើអភិបាល ឬបណ្ណាធិការឬកម្មសិទ្ធិករ របស់សហគ្រាសណាមួយដឹងឮ ឬមានចេតនាធ្វើឱ្យសហគ្រាសមិនរាយការណ៍ ឬរាយការណ៍បន្ថយនូវប្រាក់ពន្ធ ដោយរំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬមិនឱ្យបង់ពន្ធកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករទាំងនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ ។

ផ្នែកទី៦

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា ១០៩.- សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ តាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ធ្វេសប្រហែស ឬបដិសេធមិនព្រមបង់ពន្ធក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ត្រូវបានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិបុគ្គលនោះ សមស្របនឹងបំណុលពន្ធ ។

សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ កើតមានឡើងនៅថ្ងៃដែលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ត្រូវបានប្រគល់ទៅអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៥ នៃច្បាប់នេះ ។

បើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ មានសុពលភាពនិងអាទិភាពលើសិទ្ធិដទៃទៀតទាំងអស់ ដែលមានពីមុនមកឬដែលកើតឡើងក្រោយសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

បុគ្គលទាំងឡាយអាចធ្វើការតវ៉ាទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីសុំឱ្យលើកសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ដោយលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គងក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ ។

ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានពិនិត្យឃើញថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះមានការខុសឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុងលិខិតបញ្ជាក់នោះថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង ។

មាត្រា ១១០.- លិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវផ្ញើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធយ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃ មុនអនុវត្តវិធានការតឹងទារ ។

មាត្រា ១១១.- ការរឹបអូស

ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបង់បំណុលពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីធានាបំណុលពន្ធព្រមទាំងសោហ៊ុយចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធនោះ ។ សម្រាប់គោលដៅនៃច្បាប់នេះ ពាក្យ "ការរឹបអូស" សំដៅដល់ការរឹបអូសតាមគ្រប់មធ្យោបាយនិងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តែមិនត្រូវរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យហួសពីបំណុលពន្ធនិងចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធឡើយ ។

២- បុគ្គលដែលមានភារៈកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវរដ្ឋបាលសារពើពន្ធរឹបអូស ដូចក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យកទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានអនុញ្ញាត ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុវត្តការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលដទៃទៀត យ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃក្រោយពេលជូនដំណឹងដល់អ្នកកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

៤- បុគ្គលអ្នកកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវរឹបអូស ត្រូវប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬក៏បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់និងសោហ៊ុយចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លើកលែងតែចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងដំណើរការជំរះបញ្ជីរំលាយសកម្មភាពអាជីវកម្ម ។

៥- បុគ្គលដែលមិនបានប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើចំនួនទឹកប្រាក់នៃតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ប៉ុន្តែមិនលើសពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសនោះទេ ។

៦- បុគ្គលណាដែលបានប្រតិបត្តិតាមការតម្រូវក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ និងកថាខ័ណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានរួចផុតអំពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធឬភាគីដទៃ លើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ពន្ធឬកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ដែលបានប្រគល់ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៧- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវជឿជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចទាមទារឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង់ពន្ធភ្លាម ហើយបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបំពេញតាមការទាមទារនេះទេ អាចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធភ្លាម ។

៨- ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ដូចមានកំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យ ត្រូវបានរួចផុតពីការរឹបអូស ។

៩- ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរឹបអូសត្រូវធ្វើឡើងតាមការដាក់ឱ្យដេញថ្លៃ ។ សោហ៊ុយចំណាយផ្សេងៗក្នុងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១១២.- កិច្ចការពារអ្នកជាប់ពន្ធ

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវរឹបអូសដោយច្បាប់នេះ ត្រូវរឹបអូស កាន់កាប់និងទទួលខុសត្រូវដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតែប៉ុណ្ណោះ ។ ស្ថាប័នផ្សេងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមិនអាចប្រើច្បាប់នេះ ដើម្បីរឹបអូសឬកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះដោយផ្ទាល់ឡើយ ។ បើមានការលក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូសដោយច្បាប់នេះ ចំណែកណាមួយនៃប្រាក់លក់បានដែលលើសអំពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវបង្វិលទៅឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទ្រព្យសម្បត្តិនោះវិញ ។

មាត្រា ១១៣.- ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ

ការរឹបអូសក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមានទាំងការឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយបែបដែលមានប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តភ្លាមក្រោយពីការប្រគល់លិខិតនោះទៅឱ្យធនាគារ ។

តាមរយៈការជូនដំណឹងឱ្យឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីទៀតឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដែលបាននេះ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែការបង់ប្រាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ឱ្យ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ការប្រាក់ ហើយនិងពន្ធបន្ថែមផ្សេងទៀត ។

គណនីធនាគារដែលបានឃាត់ទុក អាចបើកឱ្យប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹងពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ធនាគារដែលមិនបានអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នូវកំរិតទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ នៅពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ។

មាត្រា ១១៤.- ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល

ការរឹបអូស នៅក្នុងមាត្រា ១១១នៃច្បាប់នេះ អាចរួមបញ្ចូលផងដែរនូវការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល ។ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល សំដៅដល់ការឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយនូវទំនិញនាំចូលបញ្ជូនឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនិងទំនិញដែលត្រូវនាំចេញដោយ អ្នកជាប់ពន្ធ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដែលមានប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តភ្លាម ក្រោយពេលដែលលិខិតនេះបានប្រគល់ឱ្យរដ្ឋបាលគយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូស និងលក់ទំនិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ទៅតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ ។

ការអនុញ្ញាតិឱ្យប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល រួចពីការបញ្ឈប់ត្រូវអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ទំនិញឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ដែលមិនមែនជារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានរួចផុតពីការឃាត់ទុកដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១១៥.- ការទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និង អាជ្ញាប័ណ្ណ

ការរឹបអូស ក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមាននូវការចេញលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស្នើសុំឱ្យទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាតនិងអាជ្ញាប័ណ្ណផ្សេងៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ ។

ជំពូកទី៧

ការកំណត់ពន្ធ

មាត្រា ១១៦.- ការកំណត់ពន្ធ

ចំនួនប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងករណីដែលប្រាក់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានបង់តាមវិធីកាត់ទុក ហើយអ្នកជាប់ពន្ធគ្មានកាតព្វកិច្ចធ្វើប្រកាសសារពើពន្ធទេនោះ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ គឺជាការកំណត់ចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

២- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬ ភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបានគណនានៅលើលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ដែលដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប៉ុន្តែមិនបានធ្វើលិខិតប្រកាស មិនបានរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកាគណនេយ្យឬឯកសារផ្សេងទៀតតាមការតម្រូវឬមិនបានផ្តល់ពត៌មានចាំបាច់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីកំណត់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានធ្វើ និងបានប្រគល់ឱ្យបុគ្គលនោះ ។ ការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគី ត្រូវផ្អែកលើ :

ក. ពត៌មានដែលមានរួមនៅក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនានា ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ខ. ពត៌មានដែលមានរួមក្នុងលិខិតប្រកាសពត៌មាន ។

គ. ពត៌មានផ្សេងទៀត ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួល ។

៤- បើសិនជាមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធ នៅពេលណាមួយក៏បាន ។

មាត្រា ១១៧.- ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និង រយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវដំណើរការដូចតទៅ :

១- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីឆ្នាំប្រតិទិនដែលការកាត់ទុកបានកើតឡើង ។

២- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ២និងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេលណាមួយខាងក្រោមនេះ :

ក. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយថ្ងៃដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ខ. ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលតម្រូវឱ្យដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប្រសិនបើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាមានអំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

គ. ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏បានតាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំធ្វើការកែតម្រូវលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការភ័ន្តច្រឡំឬការភ្លាំងភ្លាត់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានធ្វើនៅក្នុងលិខិតប្រកាសពីមុន ។ ប្រសិនបើលទ្ធផលប្រកាសសារពើពន្ធកែតម្រូវនោះបណ្តាលឱ្យមានការបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធឬឥណទានពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់តាមនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យសារពើពន្ធ ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ដោយផ្អែកលើពត៌មានបន្ថែមដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនបានទទួលក្នុងពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។

៥- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធរបស់ខ្លួន ឬស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អាជ្ញាយុកាលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១និងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធកែតម្រូវ ឬកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៨.- នីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវបានដំណើរការតាមនីតិវិធីដូចតទៅ :

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវជូនលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅការិយាល័យរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលទទួលបន្ទុកធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។ ក្នុងរយៈពេលនេះអ្នកជាប់ពន្ធអាចទទួលយក

ឬជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចាត់ទុកថាយល់ព្រមចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ បើសិនជាពុំបានឆ្លើយតប ។

៣- បើសិនជាមានការជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់ពាក្យតវ៉ាទៅប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារតាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១២០ នៃច្បាប់នេះ ។

៤- ការិយាល័យទទួលបន្ទុកការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅការិយាល័យប្រមូលពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយការចេញលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៩.- បន្ទុកភស្តុតាង

នៅពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានរក្សាទុកឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានជាក់លាក់ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន ។ បន្ទុកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់មិនត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

នៅពេលណាដែលប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធឬប្រាក់ចំណូលដែលបានប្រកាសដោយអ្នកជាប់ពន្ធមានភាពខុសគ្នាច្រើនធៀបទៅនឹងការទិញទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុធាតុ ដែលធ្វើឱ្យឃើញចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធលេចធ្លោឡើងនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណូលប៉ាន់ស្មាន សមស្របទៅនឹងទំហំនៃចំណាយដើម្បីទិញទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុធាតុដែលលេចធ្លោនោះ ។ បន្ទុកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់មិនត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

ផ្នែកទី៨
ដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ១២០.- វិធាននៃបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាល

វិធាននៃដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីបញ្ហាសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនពេញចិត្តនឹងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការតវ៉ាទៅប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។ ការតវ៉ាត្រូវមានកំរិតត្រឹមតែត្រឹមដើមហេតុឬព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលមាននៅក្នុងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ សេចក្តីសម្រេចឬនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញប៉ុណ្ណោះ ។

២- ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១២១ នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលពុំធ្វើឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធឡើយ ។

មាត្រា ១២១.- ខ្លឹមសារបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលអាចនឹងទទួលយកបាន បើសិនជាក្នុងពាក្យតវ៉ានោះមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម :

១- លេខអត្តសញ្ញាណកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើពាក្យតវ៉ា បើសិនជាមាន ។

២- សេចក្តីយោងទៅរក ការកំណត់ សេចក្តីសម្រេចឬលទ្ធផល ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យតវ៉ា ។

៣- ដើមហេតុឬអំពើដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យតវ៉ា ។

៤- ហេតុផលនៃការតវ៉ា ។

៥- កាលបរិច្ឆេទនិងហត្ថលេខារបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងហត្ថលេខារបស់តំណាងមានការអនុញ្ញាតិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ បើសិនមានភាពចាំបាច់ ។

មាត្រា ១២២.- សេចក្តីសំរេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចជាថ្មីក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យតវ៉ា ដើម្បីបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវទាំងស្រុងឬផ្នែកណាមួយនៃការកំណត់ពន្ធឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗដែលអ្នកជាប់ពន្ធតវ៉ា ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរនូវមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចនេះ ។

ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនយល់ព្រមលើសេចក្តីសម្រេចថ្មីនេះរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនេនោះ អ្នកជាប់ពន្ធអាចដាក់ពាក្យតវ៉ាទៅគណៈកម្មាធិការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ៣០ថ្ងៃ ។

មាត្រា ១២៣.- គណៈកម្មការសំរុះសំរួលសារពើពន្ធ

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមសេចក្តីស្នើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១២៤.- បណ្តឹងទៅតុលាការ

អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ជំទាស់និងសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីបានទទួលដំណឹងស្តីពីសេចក្តីសម្រេចនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតម្កល់ទុកនៅធនាគារជាតិនូវប្រាក់ចំនួនស្មើនឹង ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗដែលទាក់ទិននិងវិវាទតាមការកំណត់របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មុននឹងដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ ។

ផ្នែកទី៩

បទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

មាត្រា ១២៥.- ការធ្វេសប្រហែស

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែស បើសិនជាប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ មិនលើសពី ១០ភាគរយ ។

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែស បើសិនជាមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធឬមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

មាត្រា ១២៦.- ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ បើសិនជាប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ លើសពី ១០ភាគរយ ។

មាត្រា ១២៧.- ការគេចវេសពន្ធ

ការគេចវេសពន្ធ គឺជាបទល្មើសដោយចេតនា ដោយដឹងជាមុន មានការរៀបចំទុកនិងច្រើនដងទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ក្នុងបំណងបន្ថយឬបំបាត់ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យបង់ ។

ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការគេចវេសពន្ធផងដែរ ក្នុងករណីដែលការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៦ នៃច្បាប់នេះ បានប្រព្រឹត្តឡើង :

១. ពីរលើកជាប់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេលពាក់ឆ្នាំ នៃឆ្នាំប្រតិទិន ។

២. បីលើកឬច្រើនជាងនេះជាប់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២៨.- អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ រួមមាន :

១- ករណីដែលបុគ្គល :

ក. មិនបានរក្សាបញ្ជីគណនេយ្យនិងឯកសារផ្សេងទៀតឬមិនបានចេញវិក្កយបត្រលើកិច្ចការជំនួញ ។

ខ. មិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធ្វើការពិនិត្យបញ្ជីគណនេយ្យឬឯកសារផ្សេងៗ ។

គ. មិនបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ឃ. មិនបានជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អំពីការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការចុះបញ្ជី ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

ង. កសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬពត៌មានក្លែងបន្លំផ្សេងៗ ។

ច. លាក់ទុក ឬ បំផ្លាញចោលដោយចេតនានូវបញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬពត៌មានផ្សេងៗទៀត ។

ឆ. ព្យាយាមធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ ។

ជ. មិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលគ្មានប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ឈ. ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

២- ករណីដែលមន្ត្រីរាជការ :

ក. ធ្វើអោយធ្លាយពត៌មានសម្ងាត់ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

ខ. ព្យាយាមធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ ។

គ. ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

មាត្រា ១២៩.- បទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ក្រៅពីទោសទណ្ឌផ្នែករដ្ឋបាលផ្សេងទៀត បុគ្គលណាមួយបានធ្វើសកម្មភាពគេចវេសពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៧ នៃច្បាប់នេះ ឬធ្វើការរាំងស្ទះដល់ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ផ្នែកទី១០

ពន្ធបន្ថែម

មាត្រា ១៣០.- ពន្ធបន្ថែម

ពន្ធបន្ថែមត្រូវអនុវត្តចំពោះបទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការបង់ពន្ធខ្វះឬការបង់យឺត ត្រូវគណនាដាច់ដោយឡែកពីពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ក្នុងករណីមានការបង់ពន្ធខ្វះ ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ តាមបែបបទដូចប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្វះនោះ ។

ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធបន្ថែម មិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តទោសទណ្ឌចំពោះបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឡើយ ។

មាត្រា ១៣១.- ពន្ធបន្ថែមចំពោះការបង់ពន្ធខ្វះ

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ១០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ បូកបន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់ ។

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ២៥ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ បូកបន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគី ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ បូកបន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់ ។

ការប្រាក់មិនត្រូវអនុវត្តទេ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញតាមមាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ឬក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។

មាត្រា ១៣២.- ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធ

ចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលកំណត់ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១០ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត បូកនឹងការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

បើសិនជាបុគ្គលមិនបានបង់ពន្ធក្នុងរយៈ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ២៥ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត បូកនឹងការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគី សម្រាប់ការមិនដាក់លិខិតប្រកាស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ បូកបន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់សម្រាប់ខែ

និមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធមិនទាន់បានបង់ ។

ការប្រាក់យឺតយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលត្រូវបង់ពន្ធ។ ចំពោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់យឺតយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ ដែលជាខែផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់លិខិតប្រកាសលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ត្រូវស្មើនឹង ១០០ភាគរយ នៃប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ។

មាត្រា ១៣៣.- ពន្ធបន្ថែមចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តន៍បទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ចំពោះការប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ សម្រាប់អំពើនិមួយៗ:

១- ២.០០០.០០០ រៀល (ពីរលានរៀល) ចំពោះបុគ្គល អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកក្រោមរបបពិត ឬមន្ត្រីរាជការ ។

២- ៥០០.០០០ រៀល (ប្រាំសែនរៀល) ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកក្រោមរបបបំព្រួញឬរបបម៉ៅការ ។

ជំពូកទី១១

អំពើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

មាត្រា ១៣៤.- អំណាចក្នុងការប្តឹងចោទប្រកាន់ខាងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

លើកលែងតែចំពោះបទល្មើសមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៣៩និងមាត្រា១៤០ នៃច្បាប់នេះ ការប្តឹងចោទប្រកាន់និងទាមទារការដាក់ទោសចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៣៥.- ការគេចវេសពន្ធ

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត អភិបាល បណ្ណាធិការ កម្មសិទ្ធិកររបស់សហគ្រាសណាមួយ ឬបុគ្គលទទួលខុសត្រូវឱ្យសហគ្រាសណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើគេចវេសពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ដល់ ២០.០០០.០០០ រៀល (ម្ភៃលានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ឆ្នាំ ដល់ ៥ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៦.- អំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តន៍បទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៧.- អំពើញុះញង់ និង អូសទាញ

បុគ្គលណាដែលមានចេតនាញុះញង់ ឬអូសទាញបុគ្គលម្នាក់ទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តិបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌចំពោះច្បាប់នេះ ឬក៏ដោយចេតនាបានផ្តល់គំនិតឬជំរុញបុគ្គលម្នាក់ទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តិបទល្មើសបែបនេះត្រូវជាប់ពិរុទ្ធ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្តន្ទាទោសដូចគ្នានិងការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ១៣៨.- ការធ្វើអោយធ្លាយការសម្ងាត់

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានបំពានមាត្រា៩៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវជាប់ពិរុទ្ធអំពីបទល្មើសនឹងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៩.- បទល្មើសនៃមន្ត្រីពន្ធដារ

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការតែងតាំងជាអ្នកអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានប្រព្រឹត្តអំពើដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវជាប់ពិរុទ្ធអំពីបទល្មើសនឹងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ :

១- ដកប្រាក់ពន្ធសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនឬការប្រើប្រាស់ណាផ្សេង ដែលគ្មានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

២- ធ្វើរបាយការណ៍មិនត្រឹមត្រូវ អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលខ្លួនប្រមូលបានឬទទួលបាន ។

៣- ប្រើប្រាស់តួនាទីជាមន្ត្រីពន្ធដារ ដើម្បីទទួលយកប្រាក់ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតពីអ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ។

៤- ប្រមូលឬព្យាយាមប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតិ ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការតែងតាំងជាអ្នកអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានទាមទារប្រាក់លើសពីច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវទទួលទោសវិតិក្រមតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការតែងតាំងជាអ្នកអនុវត្តបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានទាមទារឬទទួលសំណូក ត្រូវទទួលទោសពីបទស៊ីសំណូកតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។ អ្នកសូកត្រូវទទួលទោសពីបទសូកតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ១៤០.- សំណងចំពោះការប្រព្រឹត្តការខុសច្បាប់

បើសិនជាអ្នកជាប់ពន្ធយល់ឃើញថា ខ្លួនបានទទួលរងនូវការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ខ្លួនអំពីសកម្មភាពខុសឆ្គងឬខុសច្បាប់ពីសំណាក់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធអាចប្តឹងទាមទារសំណងនៃការខូចខាត ឬការរងគ្រោះនោះទៅតុលាការក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ខ្លួនចុងក្រោយបំផុត ។

ជំពូកទី៦

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៤១.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៤២.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧

ព្រះហស្តលេខា

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២

ព្រះហស្តលេខា ហត្ថលេខា

នរោត្តម រណឫទ្ធិ ហ៊ុន សែន

បានបង្គំទូលថ្វាយជ្រាបជូន

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងទី២

ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការពិសេស

[illegible]

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ហត្ថលេខា

គាត ឈន់

លេខ : ២១ ច.ល.

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧

អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

[illegible] តាន់